

Beheerverslag deelnemingen 2022.

Gemeente
Rotterdam

Inhoudsopgave

Voorwoord.	4
Inleiding.	5
1. Uitoefening van aandeelhouders bevoegdheden.	6
1.1 Thema's	6
Strategie, investeringsbeleid en investeringen	6
Vaststellen begrotingen en jaarrekeningen	6
Benoemingen, diversiteit en integriteit	7
Beloningen	7
Maatschappelijk verantwoord ondernemen en sustainable development goals	8
1.2 Ontwikkelopgaven	8
Ontwikkeltraject deelnemingenbeleid	8
Publieke kaders	9
Publiek belang	9
Evaluaties	9
Account- en risicomanagement	9
Intensief en bijzonder beheer	10
Verbinding.	11
2. De deelnemingen en hun betekenis voor Rotterdam.	12
2.1 Het jaar 2022 in vogelvlucht	12
Evides Waterbedrijf nv	13
Havenbedrijf Rotterdam nv (HbR)	14
Rotterdamse Elektrische Tram nv (RET)	16
Stedin Holding N.V.	17
BNG Bank N.V.	19
Glazen Maas Infrastructuur B.V. & Glazen Maas Exploitatie B.V.	20
Multidiensten Rotterdam bv (MDR)	21
ROM-D	21
Royal Schiphol Group nv	22
Sportbedrijf Rotterdam bv	24
SSC Flex bv	26
Stadsherstel Historisch Rotterdam	26

Fondsen	27
Energietransitiefonds bv	27
Icos Cleantech Early Stage Fund II bv (ICFII)	27
Icos Capital Fund III cv	28
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter bv (IQ)	28
Duurzame ontwikkelings doelstellingen (SDG's)	28
Stadshavens Ontwikkelingsfonds voor Innovatie en Economie (SOFIE)	29
Swanbridge Capital bv	29
 2.2 Ontwikkelingen in de portefeuille	 30
Oud en nieuw	30
Warmtebedrijf Rotterdam	30
Beloning	30
Samenstelling deelnemingen m/v in bestuur en toezicht	31
 Bijlagen.	 34
a. Aandeelhoudersbesluiten	35
b. Publiek belang	41
c. Deelnemingen in het relatie-classificatiemodel	44
d. Fondsenoverzicht	47
e. Stand van zaken van te beëindigen deelnemingen	48

Voorwoord.

De gemeente Rotterdam werkt voor alle inwoners en ondernemers. Vaak doet de gemeente dat zelf, bijvoorbeeld door het ophalen van afval. Soms is het handiger om een andere organisatie dat te laten doen. De gemeente heeft daarom aandelen in bepaalde bedrijven. Die bedrijven noemen we deelnemingen. Voorbeelden hiervan zijn het Havenbedrijf Rotterdam, de RET en het Sportbedrijf.

Wat hebben deze bedrijven gemeen? Ze vervullen stuk voor stuk een belangrijke rol voor Rotterdam. Het Havenbedrijf zorgt bijvoorbeeld voor een efficiënte, veilige, duurzame en economisch goed draaiende haven. Het Sportbedrijf helpt Rotterdammers om voldoende te bewegen. Dit zijn belangrijke taken voor alle Rotterdammers.

In het Beheerverslag Deelnemingen 2022 leest u jaarlijks hoe goed het geld besteed wordt. U ziet of de organisatie financieel gezond is. En het belangrijkste of de deelnemingen de doelen van de gemeente halen.

Het beheerverslag is van belang voor de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft de taak te controleren of alles goed is gegaan en waar het eventueel beter kan. Maar het beheerverslag is ook voor alle Rotterdammers van belang. Iedereen moet kunnen zien waaraan de gemeente geld uitgeeft en of dat zinvol is.

Mag ik alvast een paar interessante gebeurtenissen in 2022 noemen?

Ik denk bijvoorbeeld aan het Sportbedrijf Rotterdam. Dat werkt aan betere en duurzamere sportzalen, sportvelden en andere voorzieningen. Die maken het voor Rotterdammers leuker en makkelijker om te gaan of te blijven sporten en bewegen. Netbeheerder Stedin verbetert ons elektriciteitsnetwerk. Dat is belangrijk, omdat we meer schone energie willen gebruiken. Stedin wil daarin fors investeren.

En u heeft mogelijk van het Warmtebedrijf Rotterdam gehoord. Na lang wikken en wegen heeft het college van burgemeester en wethouders dit bedrijf aan Vattenfall verkocht. Met alle bedrijven zijn goede afspraken gemaakt in het belang van alle Rotterdammers. Ook zetten al deze bedrijven zich in voor een diverse samenstelling van het personeel.

Meer wetenswaardigheden over deze en alle andere deelnemingen leest u in dit beheerverslag. Ik wens iedereen veel leesplezier!

Maarten Struijvenberg

Wethouder Financiën, Organisatie, Dienstverlening en Grote Projecten.

Inleiding.

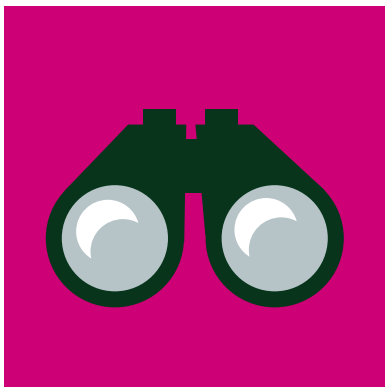
De gemeente heeft aandelen in verschillende bedrijven, die belangrijke publieke taken vervullen. Daarmee zijn deze bedrijven van maatschappelijke betekenis voor de stad en haar bewoners. Via het aandeelhouderschap oefent de gemeente binnen haar bevoegdheden en mogelijkheden invloed uit op de aanpak en manier van werken van die bedrijven. Ook zorgt ze voor het behoud van de publieke taken van deze organisaties.

Bedrijven waarin de gemeente aandelen heeft, noemen we deelnemingen. De gemeenteraad krijgt op verschillende momenten informatie daarover, bijvoorbeeld in de paragraaf 'verbonden partijen' in de begroting en de jaarrekening. Daarnaast verschijnt elk jaar het beheerverslag deelnemingen. Hierin kunt u lezen hoe het gaat met de bedrijven waarvan de gemeente aandelen heeft, wat hun betekenis is voor de stad en hoe de gemeente omgaat met haar bevoegdheden als aandeelhouder. Het beheerverslag is daarmee een aanvulling op de begroting en jaarrekening.

Het huidige beheerverslag behandelt het jaar 2022, met een doorkijkje naar 2023. Het verslag is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1 laat de manier zien waarop de gemeente haar bevoegdheden als aandeelhouder uitoefent. Hiervoor heeft de gemeenteraad afspraken gemaakt. Die staan in het Beleidskader verbonden partijen en bestuurlijke relaties (hierna noemen we dit voor het gemak: beleidskader). Daarin staat ook hoe de gemeente in de toekomst wil omgaan met de deelnemingen.
- Hoofdstuk 2 beschrijft de deelnemingen met hun betekenis voor Rotterdam en hun prestaties in 2022. Detailinformatie over de deelnemingen staat (vaak) online in de jaarverslagen van deze deelnemingen.

1. Uitoefening van aandeelhouders bevoegdheden.

1.1 Thema's

De gemeente wil met haar bevoegdheden als aandeelhouder invloed uitoefenen op het investeringsbeleid en de investeringen, benoemingen en beloningen van bestuurders en toezichthouders en de meerjarenstrategie. Ook wil ze de begroting en jaarrekening van de deelnemingen vaststellen.

Deze bevoegdheden zijn wettelijk bepaald en vastgelegd in de statuten. De uitgangspunten die de gemeente hanteert, staan in het beleidskader en in toezeggingen naar aanleiding van diverse vragen en

moties. Deze paragraaf licht toe hoe de gemeente haar bevoegdheden in het verslagjaar heeft gebruikt. Bijlage a vermeldt de aandeelhoudersstandpunten van de gemeente.

Strategie, investeringsbeleid en investeringen

In het beleidskader staat waarop de gemeente de strategie en het investeringsbeleid beoordeelt. De strategieën en het investeringsbeleid moeten in de eerste plaats dienstbaar zijn aan het publiek belang. Verder moeten strategie- en investeringsbeleid goed zijn onderbouwd en in een realistische doelstelling zijn uitgewerkt. Daarnaast is het noodzakelijk om een helder beeld van de financieringen te geven en de gevolgen daarvan voor de aandeelhouders. De gemeente heeft bij de besluitvorming over strategie en investeringen volgens de uitgangspunten in het beleidskader gehandeld.

Vaststellen begrotingen en jaarrekeningen

Het beleidskader geeft weer hoe de gemeente de jaarrekeningen toetst en aan welke criteria deze moeten voldoen. Alle aan de aandeelhouder voorgelegde jaarrekeningen zijn goedgekeurd. Voor die deelnemingen waarvoor de aandeelhouder een goedkeuringsrecht of bindend adviesrecht voor de begroting of het jaarplan heeft (Evides, Ontwikkelings Maatschappij Rotterdam, RET, Stedin en Sportbedrijf Rotterdam), zijn ook voorgelegd en geaccordeerd.

Benoemingen, diversiteit en integriteit

Het benoemen van bestuurders is een van de instrumenten om invloed uit te oefenen op de ondernemingen. De invloed van de gemeente bij de benoeming van bestuurders en toezichthouders (de leden van de raad van bestuur en/of de raad van commissarissen) staat in de statuten van de deelneming. Deze bevoegdheden verschillen per deelneming.

In 2022 vond er één benoeming plaats en zijn drie bestuurders herbenoemd. In één van deze vier gevallen is een vrouw benoemd. Verder vonden er dertien

(her)benoemingen plaats van toezichthouders (commissarissen). In vijf gevallen is een vrouw (her) benoemd.

Er is meer aandacht voor diversiteit bij (her)benoemingen. De gemeenteraad heeft aangegeven dat bij benoemingen van topbestuurders of toezichthouders meer vrouwen en mensen met een diverse achtergrond moeten worden voorgedragen. De inspanningen van het college hebben ervoor gezorgd dat er in de fase van het opstellen of herijken van de profielschets meer aandacht is voor de verschillende diversiteitsaspecten. Bij een vacature geeft kennis en ervaring (kwaliteit) de doorslag. Tegelijkertijd speelt diversiteit een belangrijke rol waarbij onder ander gekeken wordt naar de man-vrouw verhouding, leeftijd en inclusiviteit.

Ook het thema Integriteit krijgt mede op aangeven van de gemeenteraad steeds meer aandacht in het benoemingsproces. In het benoemingsproces is dit vertaald door meer aandacht te besteden aan de onpartijdigheid of onafhankelijkheid van de bestuurder of commissaris. Bij het opstellen van de profielschets let de gemeente op een aantal aspecten dat met integriteit en onafhankelijkheid te maken heeft. Zo toetst de gemeente op (eventuele) nevenfuncties die een voorgenomen kandidaat bekleedt. Hierbij kijkt de gemeente of er vanuit gemeentelijk perspectief (de schijn van) belangenverstrengeling kan ontstaan. Het gaat zowel over het type als over het aantal nevenfuncties. Hierbij speelt een rol of een voorgenomen kandidaat voldoende tijd en aandacht kan besteden aan zijn functie als bestuurder of toezichthouder bij een gemeentelijke deelneming.

Beloningen

Bij het beoordelen van beloningen van bestuurders en toezichthouders van deelnemingen hanteert de gemeente het uitgangspunt dat de beloning aansluit bij de rol en verantwoordelijkheden van de bestuurder of toezichthouder in de publieke of maatschappelijke context van de organisatie. Het uitgangspunt van de gemeente is dat het maximum zoals beschreven in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector, kortweg Wet normering topinkomens (WNT) hiervoor voldoende ruimte biedt. Hierop is een uitzondering voor deelnemingen waarin de gemeente geen doorslaggevende stem heeft als aandeelhouder. In de praktijk gaat dat om de deelnemingen waar ook het Rijk aandeelhouder is. Dit zijn de deelnemingen BNG Bank, Havenbedrijf en Royal Schiphol Group. Hierdoor kan de gemeente bij deze deelnemingen niet automatisch volledig het eigen uitgangspunt voor de beloning toepassen.

De beloning van bestuurders bij de betreffende deelnemingen ligt dan ook boven het uitgangspunt van WNT. Bij het Havenbedrijf werkt de gemeente in overleg met het Rijk aan een nieuw beloningsbeleid.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen en sustainable development goals

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) houdt in dat bedrijven hun onderneming op verantwoorde wijze inrichten met oog voor mens en milieu, om daarmee bij te dragen aan maatschappelijke uitdagingen. Denk hierbij aan aandacht voor het beperken van CO₂-uitstoot, diversiteit en inclusiviteit op de werkvloer en participatie van mensen met een afstand tot

de arbeidsmarkt.

In de visie van het college past het gedachtegoed van MVO ook bij de gemeentelijke deelnemingen. In de eerdere verslagperiode moest dit nog onder de aandacht van de deelnemingen worden gebracht, maar inmiddels is dit steeds meer gemeengoed. Veel deelnemingen besteden in hun jaarverslag en op hun website aandacht aan MVO. Zeker de grote deelnemingen zijn zich bewust van hun rol in de maatschappij.

De gemeente wil de komende jaren meer aandacht besteden aan thema's rondom maatschappelijk verantwoordelijk ondernemen (MVO). De gemeente wil dat de

deelnemingen actief aan de slag gaan met het MVO beleid. De gemeente wil ook een eigen MVO beleid ontwikkelen die als leidraad zal worden gebruikt door de deelnemingen. De gemeente wil in 2024 hier extra op gaan sturen.

Onder het motto 'Leave no one behind' hebben de Verenigde Naties in 2015 vijftien Sustainable Development Goals (SDG) vastgesteld. De SDG volgen op de Millennium Development Goals (2000-2015), maar zijn uitgebreider en ambitieuzer. De Nederlandse regering heeft gekozen voor een pragmatische realisatie.

Daarbij wordt bekeken of de doelen worden gehaald of dat er nog bijsturing nodig is. In het bedrijfsleven is veel belangstelling voor de SDG. Grote bedrijven rapporteren langs de lijnen van de SDG en gebruiken deze in hun corporate strategy. Ook vijf Rotterdamse deelnemingen rapporteren over deze doelen (BNG bank, Havenbedrijf, Schiphol, Sportbedrijf en Stedin). Voor deze deelnemingen, die in hun jaarverslag specifiek melding doen van hun SDG's, hebben we deze SDG's opgenomen in het overzicht per deelneming.

1.2 Ontwikkeltraject deelnemingenbeleid

Ontwikkeltraject deelnemingenbeleid

De relevantie van gemeentelijke deelnemingen voor de opgaven in de stad is toegenomen. De deelneming wordt een strategische partner en krijgt een plek in strategische allianties in de stad. De complexiteit van het beheer nam daardoor toe. Ook worden er strengere eisen aan de governance gesteld. Dit alles is verwerkt in het Beleidskader verbonden partijen en bestuurlijke relaties dat begin 2022 door de raad is vastgesteld.

De gemeente stuurt als aandeelhouder het publieke kader om de gecompliceerde en strengere eisen rondom governance expliciet te maken. Er zijn duidelijke afspraken nodig over de sturing op het publiek belang en de rol die de deelneming daarin speelt. De rekenkamer heeft geadviseerd daartoe voor alle deelnemingen publieke kaders op te stellen en prestatie-indicatoren te gebruiken bij de governance van de deelneming¹.

¹ Aanbeveling 2a: Stel (volgens het beleidskader verbonden partijen) kader stellende documenten op voor de deelneming in het Warmtebedrijf (en de andere deelnemingen), zoals een publiek kader, strategie en meerjarig beleidsplan, en vertaal het publiek belang naar niet-financiële indicatoren, inclusief streefwaarden.

Daarnaast is een proactief deelnemingenbeheer ingericht, gebaseerd op account- en risicomanagement dat op de specifieke deelneming is afgestemd. Rollen, taken en verantwoordelijkheden van het team Treasury & Deelnemingen, het beleidscluster, juridisch control en business control worden voor elke deelneming gespecificeerd en vastgelegd in een beheerdocument.

Publiek kaders

Voor de volgende deelnemingen zijn tot en met 2022 de volgende publiek kaders gereed: Stedin, Havenbedrijf, Sportbedrijf, Evides, Glazen Maas en Stadsherstel Historisch Rotterdam. Het publiek kader van de RET is inmiddels ontvangen door de raad.

Publiek belang

De gemeente heeft deelnemingen vanwege hun bijdrage aan het publieke belang en omdat de deelnemingsvorm de aangewezen manier is om dat publieke belang te dienen. Wat het publieke belang voor een specifieke deelneming inhoudt, is vastgelegd in de oprichtingsdocumentatie en in de publieke kaders van de betreffende deelneming. In een aantal gevallen is daarbij aangegeven op welke resultaten de gemeente stuurt en in een enkel geval zijn daarvoor ook prestatie indicatoren gedefinieerd.

Bijlage b biedt een overzicht van de publieke belangen waarop de gemeentelijke deelnemingen zijn gericht. In de bijlage staat ook een oordeel over de mate waarin de deelnemingen aan de publieke doelen bijdroegen. Dit oordeel is onder verwijzing naar de prestatie indicatoren die bij de publieke doelen het meest aansluiten. Als realisaties achterblijven bij vooraf gestelde doelen, speelt de gemeente hierop in bij het beheer. Dat doet ze door gebruik te maken van de aandeelhoudersbevoegdheden voor het jaarplan en de strategiebepaling en door inzet van het accountmanagement.

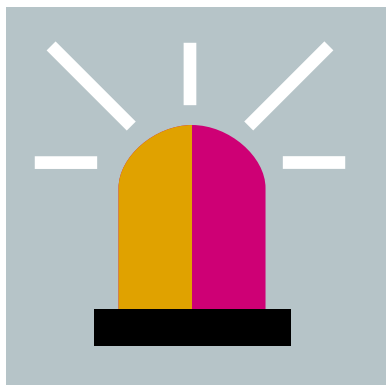
Evaluaties

Het kan zijn dat het publiek belang van een deelneming verandert. Ook kan ter discussie komen te staan of de deelneming het juiste instrument is om het publiek belang te borgen. Dan is het wenselijk de deelneming te evalueren. In het beleidskader staat dat elke deelneming minimaal eens in de zeven jaar moet worden geëvalueerd. In 2022 heeft de evaluatie van Stadsherstel Historisch Rotterdam plaats gevonden. Uit de evaluatie blijkt dat Stadsherstel Rotterdam N.V. nog steeds een belangrijke en aanvullende bijdrage levert aan de verrijking van de stad. Stadsherstel Rotterdam N.V. doet dit door het zichtbaar maken en houden van het gebouwde verleden als inspiratie voor het heden en de toekomst. Er zijn weinig tot geen organisaties die het publieke belang van deze deelneming op deze wijze waarborgen.

Account- en risicomanagement

Account- en risicomanagement vormen de basis voor proactief deelnemingenbeheer. Bij het inrichten daarvan kijkt de gemeente naar impact en risico's van de deelneming. Gebruikmakend van het risico-classificatiemodel uit het beleidskader zijn de deelnemingen ingedeeld in drie klassen van impact en risico. Aan die klassen is een relatiebeheerregime gekoppeld, dat in

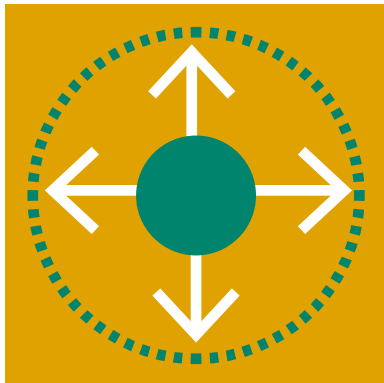
zwaarte oploopt van 'beperkt', via 'regulier' tot 'intensief'. Hoe zwaarder het regime, des te vaker de gemeente gesprekken voert en des te zwaarder de interne afspraken zijn voor sturing en organisatie.

De gesprekken met de deelneming zijn een belangrijke informatiebron voor hoe de deelneming er voor staat. Ontwikkelingen kunnen in die gesprekken eerder zichtbaar zijn dan in de financiële rapportages. De gemeente gebruikt de gesprekken om beter zicht te hebben op risico's. Ze hanteert in de accountgesprekken aandachtspunten, gerelateerd aan onzekerheden of risico's die de

gemeente of de deelneming zelf heeft onderkend. In bijlage c staat de indeling van het regime van de deelnemingen en hun aandachtspunten.

Intensief en bijzonder beheer

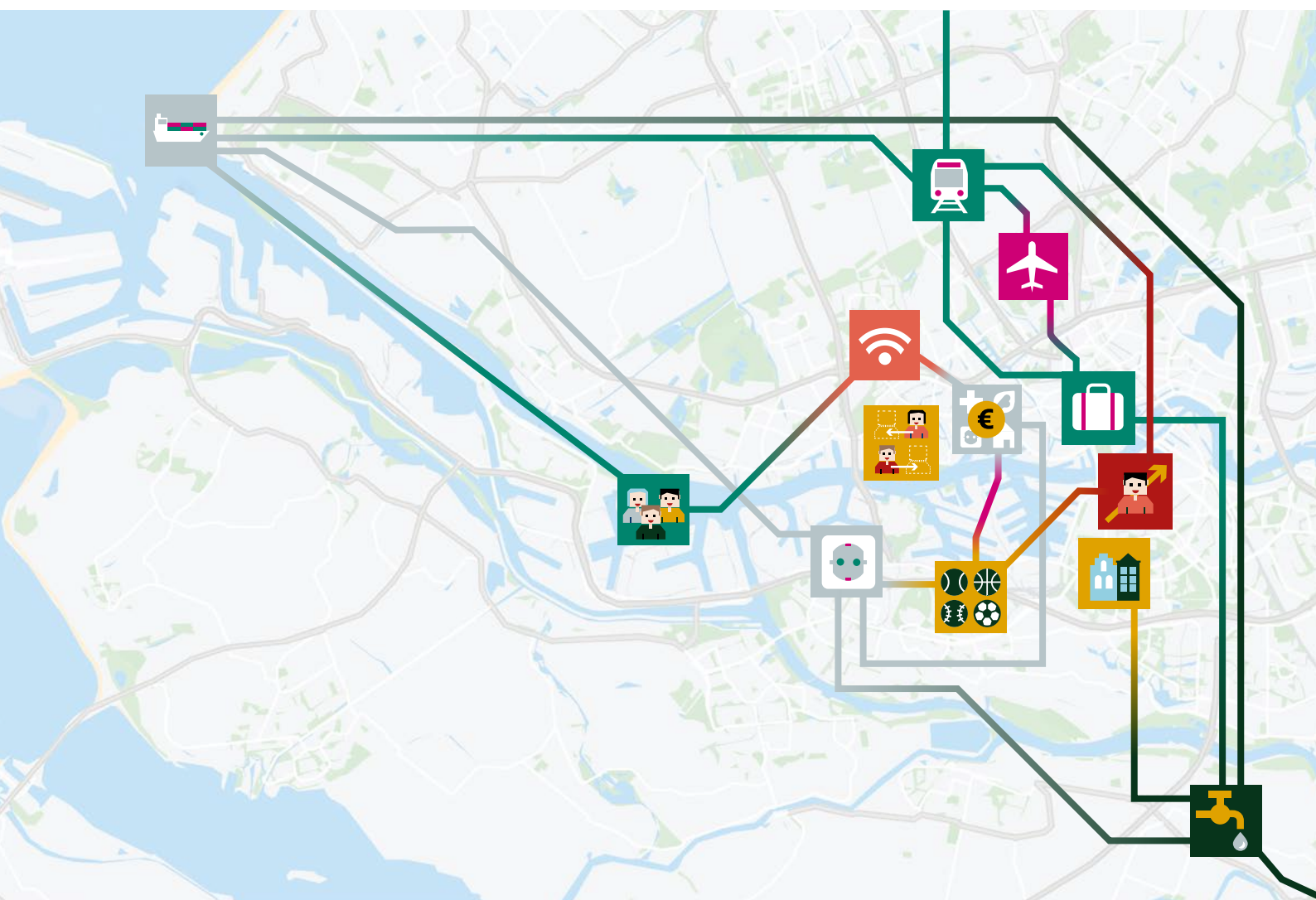
De aanleiding voor intensief beheer kan de financiële situatie zijn of bijvoorbeeld de heroriëntatie op de strategische koers. Momenteel is er vanwege uiteenlopende redenen intensief beheer bij het Havenbedrijf (uitrol strategie, investeringen en kapitaalstructuur), Evides (borgen van de risico's voor de volksgezondheid) en Stedin (kapitaalbehoefte door de energietransitie).

Intensief beheer betekent dat er extra capaciteit nodig is en dat intern nadere afspraken worden gemaakt over afstemming en organisatie. Dit is maatwerk. In deze gevallen is regulier beheer niet voldoende, maar is er geen sprake van een crisissituatie.

Dit is anders bij liquiditeits- of continuïteitsproblemen. Dan wordt het beheerregime verder opgeschaald naar het regime van bijzonder beheer. Daarvan is in 2023 enkel sprake van geweest bij de RET in verband met de financiële verliezen die ontstaan zonder ingrijpende maatregelen. Na positieve besluitvorming van de MRDH halverwege december 2023 zullen we het beheer weer afschalen naar intensief beheer.

Verbindung.

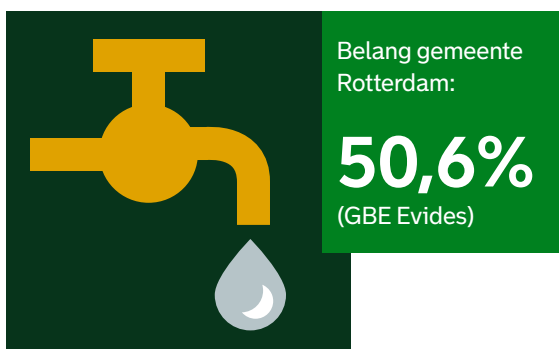
Gemeente Rotterdam zorgt samen met partners uit het bedrijfsleven, maatschappelijke instellingen en overheden voor een duurzame, aantrekkelijke, veilige en sociale stad met een concurrerende economie. De Rotterdamse deelnemingen zijn daarin een onmisbare verbindende schakel.

2. De deelnemingen en hun betekenis voor Rotterdam.

2.1 Het jaar 2022 in vogelvlucht

Evides Waterbedrijf nv

Evides Waterbedrijf nv is een veelzijdig, vernieuwend waterbedrijf. Het levert uit een verscheidenheid aan bronnen water aan industrie en bewoners. Het gaat dagelijks om drinkwater aan ongeveer 2,5 miljoen consumenten en ondernemingen in Zuid-Holland, Zeeland en Brabant. Daarnaast levert het water voor grote industriewaterproducten, en bezit en beheert Evides afvalwaterzuiveringsinstallaties. Het bedrijf is voor 50 procent eigendom van Gemeenschappelijk Bezit Evides bv (GBE) en voor 50 procent van de Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij (PZEM, voormalig Delta nv).

Beschermen van drinkwaterbronnen blijft heel belangrijk. Daarom voert de gemeente elke kwartaal een gesprek met Evides. Water is een basisbehoefte en de gemeente wil als aandeelhouder dat voor elke Rotterdammer schoon drinkwater kan tappen uit de kraan. Evides heeft in 2022 het nieuw beheerplan voor

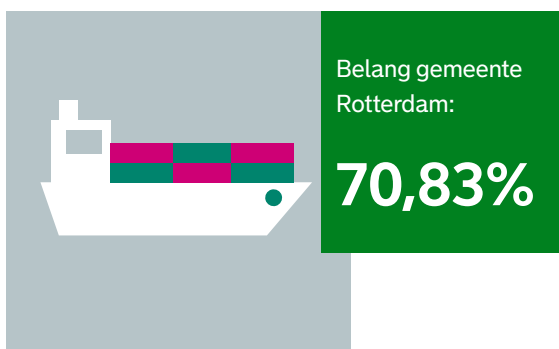
de grond waterwingebieden op de Brabantse wal vastgesteld. De bossen worden langzaam omgevormd naar een klimaatbestendig bos met meer loofbomen van verschillende ouderdom. De biodiversiteit wordt hierdoor groter en de bronnen blijven goed beschermd.

Met andere drinkwaterbedrijven en waterschappen heeft Evides een pleidooi gehouden om meer rekening te houden met de watertransitie. Dat pleidooi is overgenomen door het Rijk. Watertransitie houdt in dat er een nieuw watersysteem ontstaat dat duurzaam met water omgaat.

Het Rijk maakte water en bodem sturend bij ruimtelijke keuzes, over bijvoorbeeld waar er nieuwe woningen, wegen of natuur moet komen. De ruimtelijke ontwikkeling moet zich aanpassen naar water en bodem, in plaats van andersom. Herstel van gezonde en duurzame bodem- en watersystemen en bescherming van schoon en voldoende grond- en oppervlaktewater zijn belangrijke uitgangspunten.

Een aandachtspunt voor Rotterdam is de waterkwaliteit in de rivieren, vooral in het stroomgebied van de Maas. Bij laagwater is de hoeveelheid stoffen die niet in de rivier thuishoren vaak te hoog. Het in 2021 in gebruik genomen, pompstation voor de inname van water, aan de Bergsche Maas, heeft zijn waarde bewezen in de droge zomer. Door de grotere capaciteit heeft Evides de voorraadbekkens in de Biesbosch kunnen aanvullen. Het drinkwatertarief voor huishoudens is in 2022 licht gestegen: 0.5%. Dit komt vooral door de gestegen energieprijzen. Op verzoek van de aandeelhouder zijn de tarieven in 2023 gematigd.

Dividend uitgekeerd in 2021:		Dividend uitgekeerd in 2022:		
		€ 6.300.000		
Onderwerp	KPI	Doelstelling (2022)	Realisatie (2022)	Bron
Energietransitie/duurzaamheid	CO ₂ -uitstoot	Klimaatneutraal in 2025 (scope 1 en 2)	127,3 kton CO ₂ eq.	Evides
Energietransitie/duurzaamheid	Barometer Duurzaam Terreinbeheer	Goud	Goud	Evides
Bedrijfseconomisch	Solvabiliteit	>40%	42,2%	Jaarverslag 2022
Bedrijfseconomisch	Interest coverage ratio	13,1	9,6	Jaarverslag 2022
Bedrijfseconomisch	Netto winst	€ 54,5 miljoen	€ 46,1 miljoen	Jaarverslag 2022
Bedrijfsvoering/operationeel	Leveringsonderbrekingen	25,0 minuten	25,2 minuten	Jaarverslag 2022
Bedrijfsvoering/operationeel	Klanttevredenheid	8,0	8,3	Evides
Bedrijfsvoering/operationeel	Hergebruik reststoffen	100%	100%	Benchmark waterbedrijven

Havenbedrijf Rotterdam nv (HbR)

De haven van Rotterdam is de grootste zeehaven van Europa. Het Havenbedrijf Rotterdam nv (HbR) zorgt ervoor dat het scheepverkeer efficiënt en veilig wordt afgehandeld. Ze handhaven ook orde en veiligheid op het water en fungeren als de bevoegde havenautoriteit in het gebied. Hierdoor versterkt het HbR de positie van het Rotterdamse haven- en industriecomplex. Daarnaast richt het HbR zich op de ontwikkeling, aanleg, beheer en exploitatie van het haven- en industriegebied. Het Havenbedrijf Rotterdam speelt ook een belangrijke rol in de energietransitie en duurzaamheidsambities van de stad.

Terugblik 2022

In 2022 werd het Havenbedrijf Rotterdam geconfronteerd met de oorlog in Oekraïne, naast de voortdurende digitalisering en energietransitie in de Rotterdamse haven. Deze oorlog had directe gevolgen voor de haven, waar bij bepaalde ladingen wegvielen en werden vervangen door andere ladingen. De sanctiemaatregelen hadden aanzienlijke gevolgen en de oorlog trof ook de bedrijven in de haven. Ondanks deze uitdagingen was 2022 financieel en operationeel een goed jaar voor het Havenbedrijf Rotterdam, met een hogere nettowinst dan verwacht. Het Havenbedrijf heeft echter nog niet voldaan aan de ambities op het gebied van verduurzaming en energietransitie, waaronder de beoogde CO₂-reductie. Dit vraagt aandacht en inzet van zowel het havenbedrijf als de aandeelhouders.

Vooruitblik 2023

Als versneller van duurzaamheid in de haven streeft het Havenbedrijf Rotterdam naar een vermindering van de CO₂-uitstoot van 55% in 2030 ten opzichte van 2019. Ook wil het havenbedrijf vooruitlopen op een aanscherping met 'Fit for 55'. Dit houdt in dat het Havenbedrijf Rotterdam werkt aan verschillende projecten voor energietransitie op weg naar CO₂-neutraliteit in 2050. Overigens zorgt de stikstofcrisis voor vertraging van de energietransitie.

Ook onvoldoende geschoold personeel zorgt voor vertraging. Om de duurzaamheidsambities te behalen moeten zowel het Havenbedrijf Rotterdam als de overheid scherpere keuzes maken. Waterstof gaat een belangrijke rol spelen in het energiesysteem van de toekomst. De haven van Rotterdam kan Noordwest-Europa in 2030 voorzien van ten minste 4,6 miljoen ton waterstof.

Op het gebied van duurzaamheid heeft het Havenbedrijf als doelstelling om een CO₂-uitstoot te verlagen met 55% in 2030 ten opzichte van 1990. In 1990 was de CO₂-uitstoot 20,6 Mton. Om op 55% reductie uit te komen zou de CO₂-uitstoot in 2030 moeten worden verlaagd naar 10 Mton of lager. In 2022 lag de CO₂-uitstoot op 22,4 Mton. Daarmee is de doelstelling nog altijd ambitieus en met 7 jaar te gaan is het tijdspad kritisch. Tegelijkertijd lopen er diverse projecten om de CO₂-uitstoot significant te verlagen. Projecten als Porthos en Aramis (beiden CO₂ afvang projecten voor industrie), waterstof initiatieven en elektrificatie initiatieven, waaronder Walstream, zullen hieraan bijdragen. Zolang de twee kolencentrales nog open blijven zal dit een risico blijven voor het behalen van de 55% doelstelling op de CO₂-reductie.

Aandachtspunten

Groot risico voor het Havenbedrijf Rotterdam is het niet tijdig slagen van de energietransitie van de Rotterdamse haven. Dit zou ertoe leiden dat het Havenbedrijf Rotterdam niet toonaangevend is op het gebied van duurzaamheid. Ook haalt in dat geval de Rotterdamse haven de CO₂-reductiedoelstellingen niet en verslechteren imago, draagvlak en concurrentiepositie van de Rotterdamse haven. voor vertraging van de energietransitie en een minder aantrekkelijk vestigingsklimaat zorgen daarnaast de lange termijnen van procedures, passende wet- en regelgeving, marktordening en -regulering, en de inpassing van projecten voor ruimte en geluid. Ook georganiseerde criminaliteit is een groot risico voor de aantrekkelijkheid van de haven en die criminaliteit heeft ook grote maatschappelijke gevolgen.

Focuspunten

Belangrijkste focuspunt voor het Havenbedrijf Rotterdam is laten slagen van de energietransitie in de haven en het behalen van de CO₂-reductiedoelstellingen. Daartoe stonden er in 2022 enkele grote projecten gepland. Porthos is hiervan een zeer belangrijke, maar ook wals-troomvoorziening en de ontwikkelingen op het gebied van waterstof zijn van betekenis.

Sustainable Development Goals (SDG's)

Het Havenbedrijf levert met name een bijdrage aan de volgende Sustainable Development Goals (SDG's):

- SDG 3: Goede gezondheid en welzijn
- SDG 7: Duurzame en betaalbare energie
- SDG 8: Fatsoenlijke banen en economische groei
- SDG 9: Innovatie en duurzame infrastructuur
- SDG 13: Klimaatactie

Dividend uitgekeerd
in 2021:

€ 78.709.426

Dividend uitgekeerd
in 2022:

€ 79.696.509

Onderwerp	KPI	Doelstelling voor 2022	Realisatie in 2022
Energietransitie /duurzaamheid verschil tov 1990(20,6 Mton)	CO ₂ reductie HIC	22,8 Mton (+10,7% tov 1990)	22,4 Mton (+8,7% tov 1990)
Energietransitie /duurzaamheid	CO ₂ uitstoot HbR in kton (scope 1, 2, 3)	2025 doelstelling: 2,5 kton	3,24 kton
Energietransitie /duurzaamheid	Opwekkingscapaciteit hernieuwbare energie in de haven in MW (wind)	300 MW	320,9 MW
Bedrijfseconomisch	Solvabiliteit	> 40%	73%
Bedrijfseconomisch	Interest coverage ratio	>1,5	7
Bedrijfseconomisch	Netto winst	€ 227,5 mln	€ 247,2 mil.
Bedrijfsvoering/ operationeel	Kwaliteit haveninfrastructuur	>7	8,8
Bedrijfsvoering/ operationeel	Klanttevredenheid	≥7,4	7,3
Veiligheid	Safety & Environmental Index (SEI)	≥7,50	7,3
Economische vitaliteit	Marktaandeel HLH	36,60%	38,20%

Rotterdamse Elektrische Tram nv (RET)

De RET verzorgt een groot deel van het openbaar vervoer in Rotterdam en de regio: metro, bus, en tram. RET doet dit in opdracht van de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (MRDH), de inhoudelijk opdrachtgever en 'concessieverlener'. De MRDH geeft de RET ook subsidie; het gaat om de Brede Doeluitkering verkeer en vervoer (BDU). De Metropoolregio is medeaandeelhouder in de RET nv: zij bezit één aandeel voor beslissingsmacht, een zogenaamde 'golden share'. De rails en alles wat daarbij hoort is ondergebracht in RET Infrastructuur bv. De gemeente is 100% aandeelhouder van deze bv. RET Railgebonden voertuigen bv is eigenaar van alle metro's en trams en is een 100% dochter van RET Infrastructuur bv.

Terugblik 2022

Begin 2022 overheerste corona nog het nieuws. In maart vervielen de meeste coronabeperkingen en kwamen de reizigers meer en meer terug. Begin 2022 waren metro, tram en bus voor gemiddeld 60% bezet in vergelijking met 2019. Dat percentage was eind 2022 gestegen naar ongeveer 85%. Daarnaast zijn mijlpalen behaald als het 95-jarig bestaan, zijn er 42 nieuwe Zero Emissiebussen gaan rijden en gebruikt de RET het nieuwe busstation op Zuidplein. Door het hoge ziekteverzuim zag de RET zich genoodzaakt om dienstritten te laten uitvallen.

Vooruitblik 2023

Door de tegenvallende terugkeer van reizigers en hoge energiekosten zit de RET in 2023 en verdere jaren in financieel zwaar weer. Samen met de MRDH, de RET en de gemeente Rotterdam als aandeelhouder is gezocht naar mogelijkheden voor een sluitende meerjarige begroting. Deze is gevonden in het toekomstperspectief RET, die door het BcVA van de MRDH, RET en de gemeente Rotterdam is vastgesteld in november 2023.

Sustainable Development Goals (SDG's)

De RET kan een bijdrage leveren aan de volgende Sustainable Development Goals (SDG's):

- SDG 7: Duurzame en betaalbare energie
- SDG 8: Fatsoenlijke banen en economische groei
- SDG 9: Innovatie en duurzame infrastructuur
- SDG 11: Veilige en duurzame steden
- SDG 13: Klimaatactie

MVO-doelstellingen

De RET heeft de volgende MVO-doelstellingen:

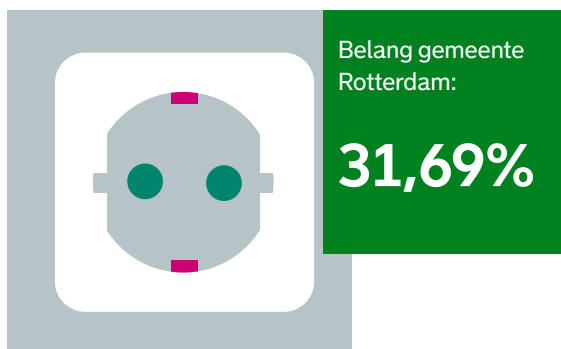
- Klimaatneutraal vervoer in 2030
- Energieneutraal en circulair bouwen in 2040
- Circulair, fair en transparant werken in 2030
- Sociaal betrokken en inclusieve werkgever in 2025

Aandachtspunten

In het toekomstperspectief zijn meerdere maatregelen genomen zoals het verhogen van de groeitarget, opzetten van flankerend beleid, efficiënter toezicht en handhaving, een nieuw plan voor het busnet en herijken railconcessie incl. verhoging subsidies. De uitvoering daarvan behoeft onze aandacht. Tegelijkertijd met het sturen op het toekomstperspectief van de RET, houden we als aandeelhouder de vinger aan de pols als het gaat om de verminderde reizigersaantallen en het hoge ziekteverzuim. De RET-medewerkers zijn gemiddeld relatief oud. Leeftijd heeft invloed op het werkvermogen. De huidige roosters en diensten vallen bij een aantal medewerkers zwaar waardoor een neerwaartse spiraal ontstaat.

Dividend uitgekeerd in 2021:			€ 0
Dividend uitgekeerd in 2022:			€ 0
Kerncijfers	2021	2022	
Reizigerskilometers tram	80	105	
Reizigerskilometers metro	381	548	
Reizigerskilometers bus	72	90	
Incidenten jegens personen	456	392	
Klanttevredenheid	7,9	7,9	
Groei eigen vermogen	+1,2 miljoen	+1,1 miljoen	
CO ₂ -uitstoot (in kg)	21,3 miljoen	15,9 miljoen	

Klanttevredenheid 7,9

Stedin Holding N.V.

Stedin is een van de drie grote regionale netbeheerders in Nederland. Stedin beheert en onderhoudt de elektriciteit- en gasnetwerken. Dat doet Stedin in een groot deel van de Randstad, Utrecht en Zeeland en deels ook in Friesland en Noord-Holland. Het werk van Stedin is belangrijk voor de energietransitie. Zo zorgt Stedin voor het aansluiten van laadpalen voor elektrische auto's. Het bedrijf regelt dat wind- en zonneparken schone energie kunnen leveren. Ook werkt Stedin mee aan onderzoek naar nieuwe vormen van energie, bijvoorbeeld waterstof.

Terugblik 2022

In 2022 maakte TenneT bekend dat het hoogspanningsnetwerk in Rotterdam op sommige plekken vol is. Dat noemen we netcongestie. TenneT is de beheerder van het hoogspanningsnetwerk. Het netwerk van Stedin krijgt stroom vanaf het hoogspanningsnetwerk van TenneT. Dit betekent dat klanten van Stedin met een grootverbruik aansluiting problemen kunnen hebben. Het gaat om bedrijven die hun aansluiting willen uitbreiden. Dat kan niet altijd. Bedrijven die zich in Rotterdam willen vestigen moeten langer wachten op een grootverbruik aansluiting. Op dit moment onderzoeken TenneT en Stedin of er met flexibel elektriciteitsverbruik meer ruimte vrij kan komen.

Stedin investeerde in 2022 in totaal € 712 miljoen, waarvan € 700 miljoen in de gereguleerde netten. De totale investeringen waren € 25 miljoen hoger dan in 2021. De Slimme Meter is een voorbeeld van de een investeringen. In 2022 investeerde Stedin hierin € 34 miljoen. Op dit moment heeft 84,7% (2021: 82,4%) van de huishoudens in Stedins werkgebied een slimme meter. Stedin blijft investeren om dit percentage verder te verhogen. Verder is in 2022 voor 630 Megawatt (MW) aan zonnepanelen aangesloten op het elektriciteitsnet. Dat is iets meer dan in 2021, toen 600 MW werd aangesloten.

In 2022 is voor 131 MW aan windmolens aangesloten op het net van Stedin. Dat was 69 MW in 2021.

Om alle investeringen te kunnen betalen, heeft Stedin veel geld nodig. In 2022 reserveerde de Rijk € 500 miljoen om bij te dragen aan alle investeringen van Stedin. Het Rijk wil met dit bedrag aandelen in Stedin kopen. Met dit extra geld kan Stedin de investeringen betalen. Eind 2023 verwacht Stedin het geld van het Rijk te ontvangen.

Hoe goed Stedin werkt, is af te meten aan de lengte van de periodes waarin klanten geen gas of elektriciteit hadden. In 2022 hebben klanten gemiddeld 22 minuten geen elektriciteit gehad. Dit is minder goed dan in 2021 (2020: 19 minuten). Stedin had als doel maximaal 17 minuten geen stroom. Gas was in 2022 50 seconden niet beschikbaar. In 2021 was dat nog 29 seconden. Toch haalt Stedin hier de doelstelling van maximaal 60 seconden geen gas. De belangrijkste oorzaak van de stijging zijn inwendige defecten aan de gasleidingen. Ook graafwerkzaamheden rondom de gasleidingen en ouderdom zorgen voor meer storing.

Vooruitblik 2023

Stedin heeft de komende jaren veel geld nodig om te blijven investeren in het netwerk (ca. €1 miljard tot 2032). In 2022 hebben Stedin en de aandeelhouders van Stedin besloten om dit geld op verschillende manieren bij elkaar te brengen. Onderdeel hiervan is dat de Staat €500 miljoen bijdraagt. Met dit bedrag koopt de Staat nieuwe aandelen in Stedin. Eind 2022 hebben de Staat, Stedin en de aandeelhouders de belangrijkste spelregels hiervoor gemaakt (het Afsprakenkader). Daarna zijn de afspraken verder uitgewerkt. Er moest bijvoorbeeld een afspraak komen over de prijs en de voorwaarden. Maar ook over het dividend voor de aandeelhouders. De verwachting is dat het Rijk via het onderhandelingsakkoord eind 2023 echt aandelen heeft in Stedin.

Bijzonderheden

Stedin vindt het belangrijk dat iedereen mee kan doen. In zijn jaarverslag 2022 beschrijft Stedin hoe het bedrijf daaraan werkt. Ook geeft Stedin bij het onderdeel 'strategische doelstelling: Goed werkgeverschap' inzicht in de cijfers van de bedrijfsschool, een werk-leerbedrijf. In 2022 heeft Stedin 115 mensen met een arbeidsbeperking aangenomen. Dat is 21 meer dan in 2021, maar nog wel minder dan het doel van 171. Het vinden van geschikt werk en passende kandidaten kost meer tijd dan het vervullen van reguliere vacatures. Daarnaast heeft deze doelgroep meer inwerktijd en extra begeleiding nodig. Stedin verwacht in 2025 het doel wel te halen.

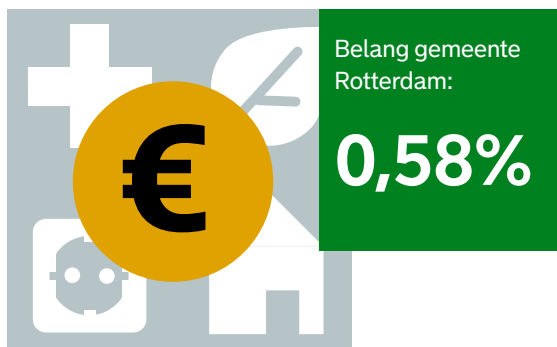
Sustainable Development Goals (SDG's)

Stedin draagt als bedrijf bij aan een aantal SDG's.

In het jaarverslag legt Stedin uit dat ze bijdragen aan:

- SDG 7: Duurzame en betaalbare energie
- SDG 8: Fatsoenlijke banen en economische groei
- SDG 9: Innovatie en duurzame infrastructuur
- SDG 11: Veilige en duurzame steden
- SDG 12: Verantwoorde consumptie en productie
- SDG 13: Klimaatactie

Dividend uitgekeerd in 2021: € 6.521.100		Dividend uitgekeerd in 2022: € 1.163.474	
Onderwerp	KPI	Doelstelling voor 2022	Realisatie in 2022
Operationeel/ leveringszekerheid	Doorlooptijd aansluitketen binnen 18 weken of wensdatum klant	95%	95%
Operationeel/ leveringszekerheid	Klantgemak/ ongemak	Gemak: ≥ 75%	3,24
Ongemak <15%	Gemak: 81%	Gemak: ≥ 75%	
Ongemak: 9%	Gemak: 81%	> 40%	73%
Bedrijfseconomisch	Solvabiliteit	> 40,0%	44,4%
Bedrijfseconomisch	FFO / net debt	≥ 12,0%	10,1%
Bedrijfseconomisch	Nettowinst	€66 mln	€ 44 mln
Bedrijfseconomisch	Nettowinst	€66 mln	€ 44 mln

BNG Bank N.V.

De BNG bank is een naamloze structuurvennootschap, waarvan 50% van de aandelen in handen is van het Rijk en de overige 50% in bezit van verschillende gemeenten. De gemeente Rotterdam heeft een belang van 0,58%, ofwel 321.555 aandelen tegen een nominale waarde van €2,50 per aandeel.

Terugblik 2022

In 2022 stond de verdere voortzetting van de strategie 'Ons Kompas naar Impact' centraal.

BNG Bank richtte de commerciële organisatie opnieuw in, en ontwikkelde de IT-organisatie verder om daarmee te kunnen bijdragen aan de uitvoering van de strategie.

Ook de doorontwikkeling van het kredietproces is belangrijk voor de uitvoering van de strategie. BNG besteedde verder veel aandacht aan de ontwikkelingen in nationale en internationale regelgeving. Solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit van BNG Bank bleven goed en de stevige financiële positie van de bank stelde haar ook in 2022 in staat om haar rol als financier van de publieke sector te vervullen.

Strategische personeelsplanning stond hoog op de agenda. Als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt maakte de bank steeds meer gebruik van tijdelijk personeel. De organisatie heeft zich ook ingespannen voor de werving van nieuwe medewerkers.

Sustainable Development Goals (SDG's)

Een belangrijk doel is het vergroten van de maatschappelijke impact van de bank. Het uitgangspunt voor het meten van de maatschappelijke impact zijn vijf 'Sustainable Development Goals (SDG's) die nauw aansluiten bij de belangrijkste activiteiten die BNG-bank financiert namelijk:

- SDG 3: Goede gezondheid en welzijn
- SDG 4: Kwaliteitsonderwijs
- SDG 7: Duurzame en betaalbare energie
- SDG 11: Veilige en duurzame steden
- SDG 13: Klimaatactie

Eind 2022 publiceerde de bank haar klimaatplan, 'Going Green'. Daarmee zette BNG Bank een grote stap aan de realisatie van de ambities op dit gebied.

Dividend uitgekeerd in 2021:

€ 582.015

Dividend uitgekeerd in 2022:

€ 733.145

Glazen Maas Infrastructuur B.V. & Glazen Maas Exploitatie B.V.

Glazen Maas Infrastructuur en Glazen Maas Exploitatie zijn voortgekomen uit het programma Glazen Maas. Glazen Maas is een initiatief om de digitale vernieuwing in de regio Rotterdam te versnellen. Glazen Maas Infrastructuur is eigenaar van een ring van 80 kilometer glasvezelkabel, die het bedrijf ter beschikking stelt aan Glazen Maas Exploitatie. De Glazen Maas vennootschappen zijn voor 100% in het bezit van de gemeente Rotterdam. Beide vennootschappen hebben geen dochtervennootschappen.

Terugblik 2022

In 2022 is er gewerkt aan de gemeente brede Strategie Digitale Infrastructuur.

Vooruitblik 2023

In 2023 bepaalt Glazen Maas op basis van de Strategie Digitale Infrastructuur welke onderdelen van de deel-

neming Glazen Maas Exploitatie en Glazen Maas Infrastructuur afgestoten/ beëindigd worden.

Aandachtspunten

De gemeente heeft geconcludeerd dat er geen publiek belang meer is in Glazen Maas. Wel voert de onderneming taken uit die nodig zijn om het netwerk van glasvezelkabel in stand te houden. De exploitatie is uitbesteed aan een ander bedrijf. Omdat er geen sprake meer is van een publiek belang, zal de gemeente besluiten om Glazen Maas te herstructureren. Onderdeel van deze besluitvorming is de vaststelling welke onderdelen van de infrastructuur voor de gemeente van toegevoegde waarde zijn.

Multidiensten Rotterdam bv (MDR)

Multidiensten Rotterdam bv (MDR) is een besloten vennootschap waar de gemeente voor 100% aandeelhouder van is, met een dochtermaatschappij Ro!Entree bv. Het doel is het activeren en ontwikkelen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt via werk, opleiding en ontwikkeling van het callcenter 14010 van de gemeente.

Terugblik 2022

Met het beleidsplan 'Koerswijziging Ro!Entree 2022-2024' komt de nadruk te liggen op een professioneel telefonisch klantcontactcentrum. Ro!Entree vraagt vanaf 2022 meer geld van de gemeentelijke begroting. Dat komt door een 'inhaalslag' van de arbeidsvoorwaarden voor de medewerkers en een verhoging van de capaciteit. Er zijn meer medewerkers nodig om het gewenste serviceniveau en de collegedoelstelling 'minder ontevreden klanten' te realiseren. Ro!Entree werkt aan het zelfstandig afhandelen van binnenkomende vragen.

Het doorverbinden van telefoontjes naar de gemeentelijke organisatie steeg in 2022 met circa 30%. Vanaf 2022 beginnen medewerkers als junior en kunnen ze doorgroeien naar medior- en seniorniveau. Het gemiddeld bruto uurloon was voor 2022 op of net boven het wettelijk minimumloon. Met ingang van 2022 is het uurloon bijna € 15,-. In 2022 groeide het aantal medewerkers klantenservice van 100 naar 138 fte. Deze 138 fte hebben hun kansen op de arbeidsmarkt vergroot.

Vooruitblik 2023

In 2023 en verder zet Multidiensten de ontwikkelingen uit 2022 voort, met de ambitie inkomende gesprekken nauwkeuriger te voorspellen en – in overleg met de gemeentelijke organisatie - telefoongesprekken beter te spreiden. Gelijktijdig werkt Multidiensten aan het overbrengen van de werkzaamheden van Ro!Entree naar de gemeente (cluster Dienstverlening). Daarna kan de bv opgeheven worden.

ROM-D

De ROM-D (Regionaal Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden) ontwikkelt bedrijventerreinen in de regio Drechtsteden. In 2022 werd voor 11,6 miljoen euro aan gronden verkocht (2021: 8,2 miljoen euro). De totale kosten bedroegen in 2022 2,2 miljoen euro. De grootste kostenpost bestond uit het bouw- en woonrijp maken van de gronden (1,6 miljoen euro). Van de totale grondoppervlakte van 46 hectare was eind 2022 40,4 (2021: 35 hectare) uitgegeven. Er is nog circa nog ca. 5 hectare beschikbaar voor uitgifte aan bedrijven.

De gemeente Rotterdam heeft door afwezigheid van een Rotterdams publiek belang ingezet op verkoop van haar aandelen. Hiervoor bleek onvoldoende belangstelling. Het plan is nu de ROM-D eind 2024 of uiterlijk in 2025 te beëindigen en het resultaat uit de gronduitgiften aan de aandeelhouders uit te keren. Door deze korte resterende looptijd is een inkoop door de vennootschap zelf of een verkoop aan de bestaande aandeelhouders of andere potentiële belangstellenden minder waarschijnlijk. Als belangstellenden een nieuw bod uitbrengen, maakt de gemeente een afweging. Vooralsnog zijn er geen signalen dat dit daadwerkelijk zal gebeuren. Voor 2023 staan ongeveer 1,3 miljoen aan kosten en ca. 9,5 miljoen aan opbrengsten gepland.

Een groot deel van de kosten maakt ROM-D voor het bouwrijp maken van de laatste kavels.

Dividend uitgekeerd in 2021:

€ 0

Dividend uitgekeerd in 2022:

€ 0

Royal Schiphol Group nv

Royal Schiphol Group nv (hierna Schiphol) is exploitant en (mede-)eigenaar van de Nederlandse luchthavens Schiphol, Eindhoven, Rotterdam en Lelystad. Op deze luchthavens worden reizigers en goederen vervoerd.

Terugblik 2022

In 2022 had Schiphol problemen met de verwerking van de grote passagiersaantallen. Er waren onder andere onvoldoende beveiligers op de vliegvelden. Schiphol heeft een aantal maatregelen genomen om dit te verbeteren. De arbeidsvoorwaarden en faciliteiten voor het grondpersoneel zijn verbeterd en dat geldt ook voor de beveiligers, schoonmakers en logistiek medewerkers. Dit moet tot meer grond- personeel op het vliegveld leiden.

Het aantal reizigers is in 2022 gegroeid, maar nog niet terug op het niveau van 2019. In 2022 verwelkomde Schiphol 52,5 miljoen passagiers. Dat is een stijging van 106% ten opzichte van 2021. Toch is het nog steeds 27% minder passagiers dan in 2019. Er waren in 2022 397.646 vliegtuigbewegingen. Dat is 148% meer dan in 2021. Het aantal bestemmingen is ook gestegen. Dit waren er 313 in 2022. In 2021 kon men vanaf Schiphol nog rechtstreeks naar 296 bestemmingen vliegen. Verder is er in 2022 vanaf Schiphol 1,1 miljoen ton aan vracht vervoerd.

Voor gemeente Rotterdam is Rotterdam The Hague Airport (RTHA) het meest van belang. Het aantal vlieg- bewegingen van vliegtuigen zwaarder dan 6 ton steeg tot 15.772. Dat is 156% meer dan in 2021. Toch is dit nog 5% lager dan voor corona. In 2022 werd er vanaf RTHA naar 57 verschillende bestemmingen gevlogen. In 2021 waren dit er nog 36 en in 2019 48. In 2022 reisden 2,1 mln. passagiers van en naar RTHA. Dat is een toename van 180% ten opzichte van 2021. Er vlogen vorig jaar net zoveel passagiers via RTHA als voor de coronapandemie (2019). In de eerste maanden van 2022 speelde corona nog wel een grote rol en was er nauwelijks vliegverkeer. De ongebruikte vluchten uit de winterperiode werden doorgeschoven naar de zomer- maanden. Verschillende luchtvaartmaatschappijen hebben die extra vluchten in de zomer gebruikt. Normaal zijn de vliegtuigbewegingen gelijkmatig over het jaar verspreid. Nu was er nu een piek in de zomer- maanden. Ondanks de personeelstekorten is 2022 in operationeel opzicht relatief goed verlopen op RTHA.

Schiphol werkt ook aan verduurzaming. Zo heeft Schiphol in 2022 op RTHA een nieuw zonnepark aange- legd met ruim 37.000 zonnepanelen (7,7 hectare). De zonnepanelen wekken energie op voor 5.100 huishoudens.

Vooruitblik 2023

Vanuit de aandeelhouders ligt de focus in 2023 op de volgende zaken:

- de zomerperiode goed doorkomen zonder grote problemen op de grond. De maatregelen om deze problemen te voorkomen zijn gelukt. (beveiligers, Marechaussee, luchtvaart-maatschappijen, grondpersoneel);
- diverse investeringsprojecten zoals de bouw van een nieuwe taxibaan, een nieuwe pier. De gemeente kijkt als aandeelhouder of dergelijke investeringen binnen budget blijven en op tijd klaar zijn;
- het nieuwe Luchthavenbesluit voor Rotterdam the Hague Airport;
- de werving van een nieuwe CEO;
- het proces tussen Schiphol en de Staat over het maximaal aantal vliegtuigbewegingen. Nu is het maximum 500.000;
- Schiphol's programma om de stikstofuitstoot naar beneden bij te stellen.

Dividend uitgekeerd in 2021:

€ 0

Dividend uitgekeerd in 2022:

€ 0

Voor RSG zijn vanuit het vorige beleidskader de volgende KPI's geformuleerd, dit zal echter op grond van de uit te voeren evaluatie van het aandeelhouderschap in Schiphol worden herijkt:

1. de marktpositie van RTHA gemeten in het aantal vliegtuigbewegingen (stijgingen en landingen);
2. het aantal passagiers

Scores	2022	2021
Aantal vliegtuigbewegingen	15.772	6.355
Passagiers	2,1 miljoen	0,76 miljoen

Sportbedrijf Rotterdam bv

Sportbedrijf Rotterdam bv exploiteert, onderhoudt en ondersteunt sportlocaties door heel Rotterdam. Het gaat om een variatie van gymzalen en sporthallen tot atletiekbanen, hockey- velden en zwembaden. Verder zorgt het Sportbedrijf voor sportprogrammering, in accommodaties, op scholen en op Cruijff- en Krajicekcourts.

In 2022 heeft het sportbedrijf met 5 nieuwe leveranciers afspraken gemaakt over de inzet op Social Return on Investment, anders gezegd maatschappelijk ondernemen. Als 'tegenprestatie' voor een opdracht investeren deze leveranciers in de sport in Rotterdam. Er wordt veel energie gestoken in het optimaal laten verlopen van de samenwerking tussen de gemeente Rotterdam als opdrachtgever en de uitvoerings- organisaties Rotterdam Topsport, Rotterdam Sportsupport en Sportbedrijf Rotterdam. De samenwerkings-overeenkomst is in 2022 geactualiseerd. In een aantal projecten is samen opgetrokken. Het 010-punten plan voor turnen is hiervan een mooi voorbeeld.

Voor de peuters en kleuters in de gebieden Charlois, Feijenoord, Hoogvliet, IJsselmonde, Pernis en Rozenburg is DoeRakkers bedacht. Dit is een initiatief om meer 2- tot 6-jarigen in beweging te krijgen. In twee weken in september zijn op vier plekken in Rotterdam de Senior Games gehouden in samenwerking met Laurens/Dignus. Door dit vernieuwde concept hebben in totaal zo'n 1.000 Rotterdammers kennisgemaakt met diverse lokale beweegactiviteiten, zoals wandelgroepen, verdedigingssporten, yoga en dans. Daarnaast zijn ruim 300 vitaliteitschecks uitgevoerd. Via partnerorganisatie De Havenloods zijn hiervoor 155.000 Rotterdammers bereikt. In juni heeft het Sportbedrijf de Streetwise Cup georganiseerd in het Zuiderpark. Aan deze landelijke finale van de Cruyff Foundation en Krajicek Foundation hebben 3.000 jongens en meisjes deelgenomen.

Daarnaast hebben honderden kinderen door de rand-programmering van lokale sportaanbieders kennis gemaakt met diverse sporten, bijvoorbeeld boksen, (rolstoel)tennissen, dansen, padellen, FIFA22 spelen, (rolstoel) basketballen, skaten en freerunning.

Terugblik 2022

Na de start in 2018 vierde Sportbedrijf in 2022 zijn vijfjarig bestaan. Het jaar 2022 stond in het teken van corona en prijsstijgingen, maar van het blijvend investeren in sport. Ondanks de uitdagingen van 2022 is het Sportbedrijf blijven investeren. Het blijft belangrijk om zo veel mogelijk Rotterdammers in beweging te krijgen en te houden en sport betaalbaar te houden. Het Sportbedrijf heeft daarom:

- Nieuwe activiteiten opgezet en nieuwe doelgroepen bereikt;
- Geïnvesteed in duurzaamheid en het aantrekkelijker maken van sportaccommodaties;
- Geïnvesteed in de groei en ontwikkeling van onze mensen, die dit alles mogelijk maken

Het jaar begon met gesloten of gedeeltelijk gesloten accommodaties. Pas in de loop van februari 2022 kon alles weer volledig open. Er kwamen weer meer Rotterdammers in beweging, maar nog wel minder dan voor de coronaperiode. In maart brak oorlog uit in de Oekraïne. Het Sportbedrijf kon een beetje helpen met de opvang van vluchtelingen in één van onze sporthallen en door de organisatie van sport- en beweegactiviteiten voor gevluchte Oekraïners. Mede door de oorlog in de Oekraïne kreeg het Sportbedrijf te maken van stijging van diverse kosten met de energietarieven als koploper. Voordeel is dat de afgelopen jaren al flink was geïnvesteerd in verduurzaming van de accommodaties. Hierdoor en door energiebesparende maatregelen in het najaar is fors minder gas en stroom verbruikt.

Het Sportbedrijf heeft er voor gekozen om de prijsstijgingen slechts beperkt door te belasten aan de gebruikers. Daarmee blijft sport zo betaalbaar mogelijk. Naast het omgaan met prijsstijgingen was het aantrekken van voldoende medewerkers een uitdaging geweest. Vooral bij de zwembaden was dit het geval. Hierdoor was een aanpassing nodig van de programmering in de baden.

Vooruitblik 2023

Financieel wordt 2023, door de stijgende energiekosten en andere kosten, een uitdagend jaar voor het Sportbedrijf. Het Sportbedrijf werkt door aan verder groeien en toename van het aantal Rotterdammers dat sport en beweegt.

Sustainable Development Goals (SDG's)

Het sportbedrijf draagt bij aan de volgende Sustainable Development Goals (SDG's):

- SDG 3: Goede gezondheid en welzijn
- SDG 4: Kwaliteitsonderwijs
- SDG 11: Veilige en duurzame steden
- SDG 12: Verantwoorde consumptie en productie
- SDG 13: Klimaatactie

Dividend uitgekeerd in 2021:		€ 152.000	Dividend uitgekeerd in 2022:		€ 152.000
Onderwerp	KPI	Doelstelling (2022)	Realisatie (2022)		
Beleidsinhoudelijk	Aandeel Rotterdammers dat wekelijks sport	60%	62%		
	Klanttevredenheid	7,3	7,4		
Bedrijfsvoering	Medewerkerstevredenheid	7,4	7,4		
	Solvabiliteit	Tussen 20% en 40%	37%		
	% inkomsten derden	-	21%		
	Vermindering CO ₂ -uitstoot bedrijfsvoering	-	22%		
Vastgoed/exploitatie	Aantal zwembadbezoeken	1.225.000	1.064.330		
	Aantal sporthallen in beheer	13	14		
	Bezettingsgraad (naschoolse uren)	48%	48,3%		

SSC Flex bv

SSC Flex bv levert personeel voor de corona-organisatie van de GGD in het Rijnmondgebied. Daarnaast heeft het gymleraren, medewerkers ouderbetrokkenheid, peuter-consulent en medewerkers in sociale werkbedrijven in dienst.

De gemeente werkte in 2022 verder gewerkt aan de voorbereiding tot afstoting van SSC Flex. Zo werkten er in januari 823 medewerkers bij deze deelneming en eind november nog 423. Het aantal corona-medewerkers voor de GGD daalde in 2022 van ongeveer 400 naar 38.

SSC Flex b.v. voert een kortlopende opdracht uit om de payroll te verzorgen voor tolken voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Daardoor verzorgt SSC Flex toch de betaling van deze tolken, ondanks het voornemen om de dienstverlening 'payrolling' te beëindigen.

Aandachtspunten

Vanwege de afbouw van de activiteiten van de deelneming en het 'leeg maken' daarvan, ontstaan er meer kosten dan opbrengsten. Uitvoering van de payroll activiteiten voor minder medewerkers gaat gepaard met oplopende organisatiekosten. Hier is in de begroting van de deelneming rekening mee gehouden. Ook is de financiële positie voldoende robuust om een negatief financieel resultaat te compenseren.

Dividend uitgekeerd in 2021:	€ 2.971.997
Dividend uitgekeerd in 2022:	€ 4.681.000

Stadsherstel Historisch Rotterdam

Stadsherstel zet zich in voor het behoud van beeldbepalend en monumentaal erfgoed in Rotterdam. Het gaat om erfgoed dat tussen 'wal en schip' valt, omdat er geen initiatief is dat leegstand en verval voorkomt. De kwetsbare monumenten houdt Stadsherstel in stand. Dat doet het bedrijf door de gebouwen te restaureren, te onderhouden en te verhuren. Zo draagt Stadsherstel bij aan een aantrekkelijke stad en een gunstig vestigingsklimaat voor bedrijven.

Terugblik 2022

In januari 2022 is gestart met het groot onderhoud van molen De Ster aan de Kralingse Plas. De houten omloop om de molen is vernieuwd en de molen is voorzien van een nieuwe rieten bedekking. Het Heinekengebouw is in mei 2022 na een grondige renovatie door burgemeester Aboutaleb geopend voor het publiek. Voor de uitvoering van de renovatie aan het Zakkendragerhuisje ontving Stadsherstel 'het Compliment voor het monument' van de provincie Zuid-Holland. Deze renovatie is betaald met o.a. een subsidie van de provincie.

Dividend uitgekeerd in 2021:			€ 0
Dividend uitgekeerd in 2022:			€ 0
KPI	Doelstelling (2022)	Realisatie (2022)	
Behoud erkenning professionele organisatie monumentenbehoud (POM)	Behoud status	Status is behouden	
Solvabiliteit	> 50%	63%	

Fondsen

Fonds-omvang: **€ 100 miljoen**

Energietransitiefonds bv

Eind 2020 heeft de gemeente Rotterdam het Energietransitiefonds opgericht. Het Energietransitiefonds is er voor bedrijven die bijdragen aan de energietransitie. Het fonds investeert alleen in bedrijven met resultaten voor Rotterdam.

In 2022 deed het fonds twee nieuwe investeringen in RIFT en Bargemaster. RIFT biedt technologie voor hernieuwbare en duurzame warmte in de industrie. Bargemaster maakt systemen die golfbewegingen dempen. Dit systeem maakt installatie van windmolens op zee makkelijker. In totaal heeft het fonds in vier bedrijven geïnvesteerd: Umincorp (2021), RIFT (2022), BargeMaster (2022), en Rable (2023). Voor 2023 verwacht het fonds drie nieuwe investeringen te doen.

Aandachtspunten

Het risico op afwaardering staat voor alle investeringsfondsen op 'licht verhoogd'. Dit komt door de aard van de activiteiten (het verstrekken van leningen, garanties en risicodragende participatie) in fondsen. In de investeringsstrategie is vastgelegd waar- binnen welke grenzen het fondsmanagement mag investeren.

Icos Cleantech Early Stage Fund II bv (ICFII)

Het investeringsfonds ICFII is in 2010 opgericht en neemt deel in jonge, innovatieve bedrijven in de cleantech sector. Het fonds bevindt zich in de afrondende fase waarbij ICFII de participaties weer verkoopt. De timing hiervan hangt af van marktkansen en is niet precies te voorspellen.

Het fonds is onder meer aandeelhouder in Dutch Rainmaker. Dit bedrijf maakt windmolens die water produceren uit lucht(vochtigheid), zelfs in woestijnklimaat. Deze molens worden gefabriceerd in MerweVierhavens.

Het fonds zou gedurende de looptijd ten minste € 2 miljoen investeren in bedrijven die gevestigd zijn of worden in de regio Rotterdam-Rijnmond.

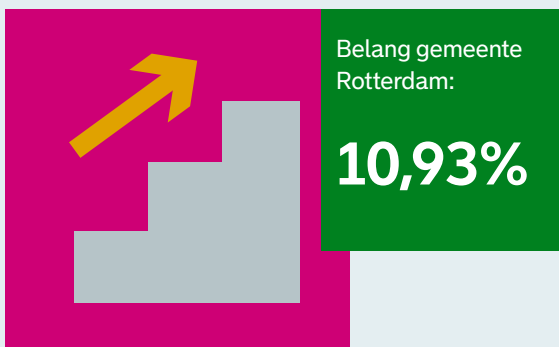
Daarnaast gold dat de fondsmanager zich in Rotterdam vestigt. De target van € 2 miljoen investeringen in Rotterdamse bedrijven is gehaald.

Fonds-omvang: **circa € 13 miljoen**

Het kantoor van ICOS is gevestigd Science Tower (één van de Marconitoren) in Rotterdam .

In 2023 besloot het college van burgemeester en wethouders een extra kapitaalstorting te doen van €200.000 aan het Rotterdamse portfoliobedrijf Rainmaker.

Icos Capital Fund III cv

ICFIII is een investeringsfonds dat zich richt op groeiende cleantech bedrijven (zogenaamde 'scale-ups'). ICFIII heeft tot nu toe in 15 bedrijven geïnvesteerd. Afspraak is dat ICFIII gedurende de looptijd minimaal € 4 miljoen in Rotterdamse bedrijven investeert.

Fonds-omvang: **€ 4 miljoen**

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter bv (IQ)

InnovationQuarter (IQ) heeft dertien aandeelhouders. Het ministerie van Economische Zaken en de provincie Zuid-Holland zijn de grootste. IQ is op haar beurt de houdstermaatschappij van Participatie- maatschappij InnovationQuarter bv. (IQ Capital). Daarnaast is IQ de fondsmanager van het Energietransitiefonds Rotterdam.

IQ heeft als doel om economische ontwikkeling en bedrijvigheid in de provincie Zuid-Holland aan te trekken. IQ Capital stimuleert de innovatie door kapitaal en leningen te verstrekken aan startende en snel groeiende ondernemingen voor technologische vernieuwing. Zo stimuleert IQ Capital de economische ontwikkeling in Zuid-Holland. Ook versterkt het bedrijf de positie en de internationale concurrentiekracht van Zuid-Holland en Nederland. De gemeente Rotterdam wil met haar belang in IQ de regionale economie op het gebied van innovatie.

In 2022 heeft IQ tot €55 mln. geïnvesteerd in innovatie.

Fonds-omvang: **circa € 126 miljoen**

Sustainable Development Goals (SDG's)

InnovationQuarter draagt bij aan de volgende SDG's:

- SDG 8: Eerlijk werk en economische groei
- SDG 9: Industrie, innovatie en infrastructuur
- SDG 12: Verantwoorde consumptie en productie

Fonds-
omvang: **circa € 21 miljoen**

Stadshavens Ontwikkelingsfonds voor Innovatie en Economie (SOFIE)

Het Stadshavens Ontwikkelingsfonds voor Innovatie en Economie (SOFIE) is een commanditaire vennootschap (cv). Het Rijk en de gemeente Rotterdam zijn de commanditaire vennoten en de stichting SOFIE is beherend vennoot. Het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) voert het fondsmanagement uit en is de enige statutair bestuurder van Stichting SOFIE.

Swanbridge Capital bv

Swanbridge Capital bv is een fonds met vier aandeelhouders:

Van Herk Ventures bv (37,04%), Erasmus MC Holding bv (37,04%), gemeente Rotterdam (24,69%), en de fondsmanager (1,23%). De aandeelhouders hebben gezamenlijk circa € 4 mln. ingebracht. Daarnaast heeft het fonds een SEED-lening van € 2,5 mln. van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO) gekregen

Aandachtspunten

Het risico op afwaardering van het gemeentelijk kapitaal staat voor alle investeringsfondsen op 'licht verhoogd'. Dit komt door de aard van de activiteiten: het verstrekken van leningen, garanties en risico-dragende participatie in fondsen. In de investeringsstrategie zijn de kaders vastgelegd voor de investeringen door het fondsmanagement.

KPI's

Bij de deelname aan het fonds heeft het fonds toegezegd dat het voor 50% van de investeringsbegroting investeert in Rotterdam. Pas na de laatste investering is het mogelijk vast te stellen of dit doel behaald is.

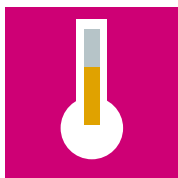
Fonds-
omvang: **circa € 7 miljoen**

2.2 Ontwikkelingen in de portefeuille

Oud en nieuw

De gemeente Rotterdam had in 2022 aandelen in 23 vennootschappen ("deelnemingen"). Het gaat om in totaal 39 verbonden partijen. De gemeentelijke aandelenportefeuille is door de jaren gegroeid en is dynamisch. Er komen van tijd tot tijd deelnemingen bij als het voor de gemeente Rotterdam belangrijk is om het publiek belang te beschermen. Als een deelneming geen toegevoegde waarde meer heeft kan de gemeente besluiten deze deelneming af te stoten.

Afstoting is in 2022 en soms eerder bij een aantal deelnemingen gebeurd. In 2022 zijn het Warmtebedrijf Rotterdam en Ontwikkelings- maatschappij Rijnmond afgestoten. Voor ROM-D Kil III C.V, ROM-D Drechtsteden beheer nv, Glazen Maas en SSC Flex is de gemeente van plan de deelneming te beëindigen. De gemeente kijkt ook naar haar aandeel in Stadion Feijenoord. Op dit moment is een nieuw stadion niet aan de orde. Daarmee is er ook geen publiek belang qua aandeelhouderschap in het stadion. De gemeente beziet wanneer het afstoten van het aandeel geschikt is. De stand van zaken van de afstotingsprocessen staat in bijlage E.

Warmtebedrijf Rotterdam

Warmtebedrijf Rotterdam (WbR) transporteert warmte uit de Rotterdamse haven naar Rotterdam. Daar wordt de warmte duurzaam ingezet, bijvoorbeeld als bron voor stadsverwarming. Dit droeg bij aan het behalen van de klimaatdoelstellingen van de gemeente Rotterdam. In het najaar 2021 besloot de gemeente Rotterdam om niet mee aanvullend geld beschikbaar te stellen voor WbR om deel te nemen aan de WLQ+. Er zijn gesprekken gestart over de toekomst van WbR, bijvoorbeeld door herstructurering of verkoop van het bedrijf.

In 2022 besloten de aandeelhouders van WbR, de gemeente Rotterdam en de Provincie Zuid-Holland, tot een verkoop. Per 1 november 2022 zijn de aandelen overgedragen aan Vattenfall, waardoor het Warmtebedrijf Rotterdam geen deelneming meer is van de gemeente Rotterdam.

Beloning

In 2022 en 2023 heeft de gemeente gekozen om het beloningsbeleid van het bestuur van de diverse deelnemingen opnieuw te bekijken. De gemeente past de Wet normering Topinkomens (WNT) toe. Het algemene bezoldigingsmaximum is per 2023 vastgesteld op €223.000 per jaar. Volgens de regels van WNT wordt de maximale bezoldiging jaarlijks aangepast aan de loonontwikkeling in de overheidssector. De maximale ontslagvergoeding mag niet hoger zijn dan een jaarsalaris met een maximum van €75.000.

De gemeente Rotterdam overlegt met medeaandeelhouder het Rijk over het beloningsbeleid bij het Havenbedrijf Rotterdam naar beneden bij te stellen. De visie hierop van het Rijk en van de gemeente Rotterdam op dit vlak verschillen.

Samenstelling deelnemingen m/v in bestuur en toezicht

Legenda:

- Raad van bestuur en directie
- Raad van commissarissen

BNG Bank nv

2021

M:3/V:2

M:4/V:3

2022

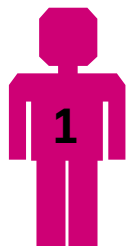
M:3/V:2

M:4/V:3

Evides Waterbedrijf nv

2021

M:1

M:3/V:2

2022

V:1

M:3/V:2

Glazen Maas Infrastructuur bv en Glazen Maas Exploitatie bv

2021

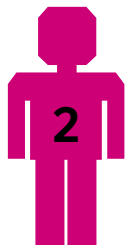

M:2

-

2022

M:2

-

Havenbedrijf Rotterdam nv

2021

M:2/V:1

M:3/V:2

2022

M:2/V:1

M:2/V:2

Multidiensten Rotterdam bv

2021

M:1/V:2

-

2022

M:2/V:1

-

Ontwikkelingsmaatschappij Rotterdam bv

2021

V:2

-

2022

V:2

-

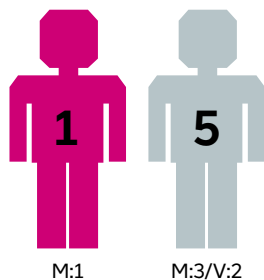
Samenstelling deelnemingen m/v in bestuur en toezicht

Legenda:

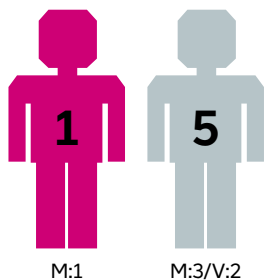
- Raad van bestuur en directie
- Raad van commissarissen

Rotterdamse Elektrische Tram nv

2021

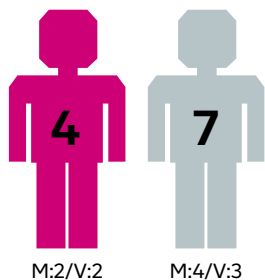

2022

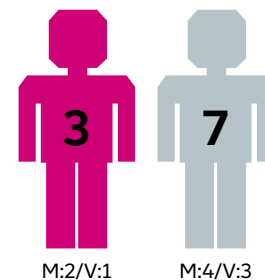

Royal Schiphol Group nv

2021

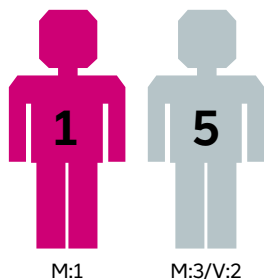

2022

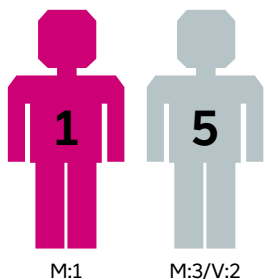

Sportbedrijf Rotterdam

2021

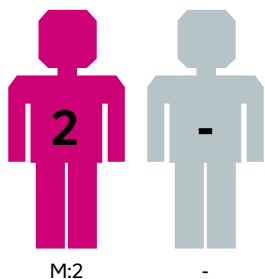

2022

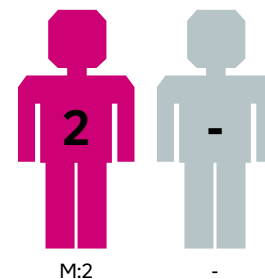

SSC Flex bv

2021

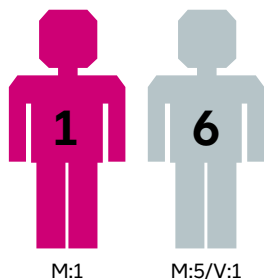

2022

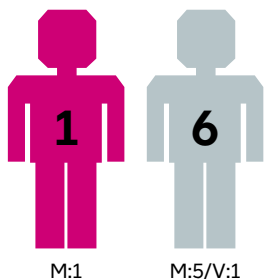

Stadsherstel Historisch Rotterdam nv

2021

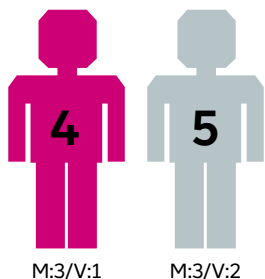

2022

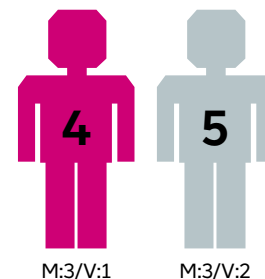

Stedin Holding nv

2021

2022

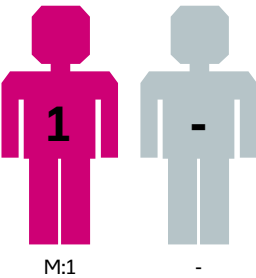
Samenstelling deelnemingen m/v in bestuur en toezicht

Legenda:

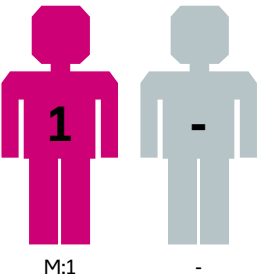
- Raad van bestuur en directie
- Raad van commissarissen

Sofie

2021

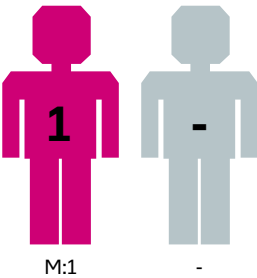

2022

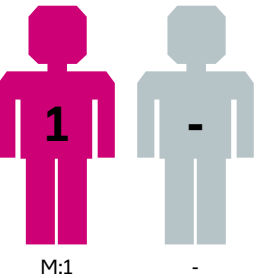

ICOS Cleantech Early Stage Fund II bv

2021

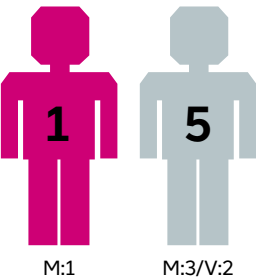

2022

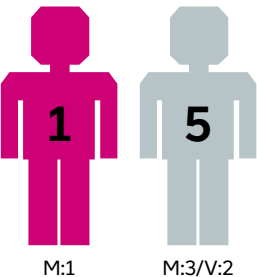

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij
Innovation Quarter bv

2021

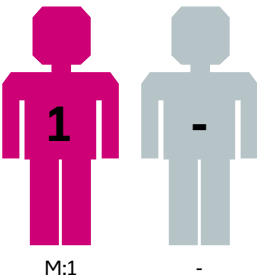

2022

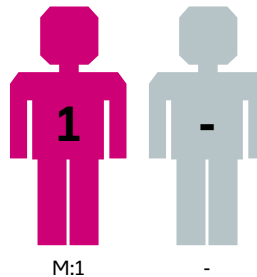

Swanbridge Capital bv

2021

2022

Bijlagen.

a. Aandeelhoudersbesluiten

Door het college zijn de volgende aandeelhouderbesluiten vastgesteld

Deelnemingen

Deelnemingen	Benoemingen	Beloningen	Investerings-beleid	Meerjaren-strategie	Goedkeuren/ vaststellen begroting (B)/ jaarplan '23 (JP) en jaarrekening 2021 (JR)	Winst- bestemming	De-charge B/RvC	Overig
Bank Nederlandse Gemeenten	Herbenoeming van mw. M.E.R. van Elst (2022) en de heer H. Arend- se (2023) voor een termijn van 4 jaar.	-	-	-	JR	€ 236 miljoen, waarvan € 0,7 miljoen voor gemeente Rotterdam	Ja	Statutenwijziging: a. laten vervallen van de vereiste dat de Raad van Commissarissen bestuursbesluiten tot procuratie- en volmachtverlening moet goedkeuren (artikel 10, lid 2); b. de aanduiding 'raad van bestuur' vervangen door 'bestuur' (artikel 8 e.v.); c. de aanduiding 'Algemene Vergadering van Aandeelhouders' vervangen door het wettelijke begrip 'algemene vergadering' (artikel 5 e.v.); d. de niet relevante verwijzing in artikel 15 naar de artikelen 158 tot en met 164, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek laten vervallen en de formulering van het artikel aanpassen; e. actualiseren van de formulering bepaling tot het verlenen en intrekken van de opdracht aan de registeraccountant (artikel 18) in lijn met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek.
Evides	Profielschets van de directeur GBE vastgesteld (benoeming van mevrouw jacqueline prins als directeur GBE in juni 2022)	-	-	-	JR, onder- nemingsplan 2022	€ 46,7 miljoen Waarvan €6,3 miljoen voor gemeente Rotterdam.	-	▪ Akkoord met grondaankoop EIW-Kruiningen ▪ Akkoord met benoeming accountant ▪ Toestemming gegeven voor de overdracht van Evides-aandelen van PZEM nv aan GBE Aqua bv ▪ Akkoord met statutenwijziging bv GBE en Evides nv
Glazen Maas	-	-	-	-	JR vastgesteld		Ja	-

Deelnemingen	Benoemingen	Beloningen	Investerings-beleid	Meerjaren-strategie	Goedkeuren/ vaststellen begroting (B)/ jaarplan '23 (JP) en jaarrekening 2021 (JR)	Winst-bestemming	De-charge B/RvC	Overig
Havenbedrijf Rotterdam	Herbenoeming van dhr. W van Bente, als lid van de Raad van Commissarissen voor de periode van vier jaren ingaande op 1 september 2022.	-	Zie Overig	-	JR	€ 122 mln aan dividend waarvan € 79 mln voor gemeente Rotterdam	Ja	- Scopewijziging van de Container Exchangeroute. Het initiële plan van de CER was gericht op een autonome vervoersoplossing. De aanleg van terminal aansluitingen op de CER is van belang om een bemand vervoersconcept voor meerdere vervoerders te realiseren. - Ingestemd met het investeringsbesluit voor de gebiedsinrichting en kadefaciliteiten van de AgroFoodHub. AgroFood is een belangrijke groeimarkt voor de Rotterdamse haven. - Porthos voorinvestering. Porthos is het project waarbij CO2 bij bedrijven in de haven wordt afgevangen en wordt opgeslagen in lege gasvelden in de Noordzee. Gasunie, EBN en Havenbedrijf Rotterdam zijn alle drie aandeelhouders van de joint venture Porthos. Voorafgaand aan de finale investeringsbeslissing zijn voorinvesteringen uitgevoerd om (in afwachting tot de definitieve Raad van State uitspraak) de voorbereidende werkzaamheden conform planning uit te voeren. - De aandeelhouders hebben het aangaan van een financieringsfaciliteit bij de BNG Bank goedgekeurd.
OMR	-	-	-	-	JR	-	-	Ontbindingsbesluit
Multidiensten (MDR - Ro!Entree)	Benoeming D. Colijn tot bestuurder, eervol ontslag A. De Rotte als bestuurder	-	-	-	-	-	-	Vaststelling jaarrekening 2020. Aandeelhoudersbesluit uitstel opmaken jaarrekening 2021.
RET nv	Herbenoeming van RvC leden S. Lak & E. Verkoren voor 4 jaar	-	-	-	B, JR	Ja	Ja	- Tijdelijke begroting (T1) voor 2023 goedgekeurd i.v.m. financiële situatie RET. - Externe accountant RET herbenoemd
RET Infrastructuur bv en RET Railgebonden voertuigen bv	-	-	-	-	JR	-	Ja	-

Deelnemingen	Benoemingen	Beloningen	Investerings-beleid	Meerjaren-strategie	Goedkeuren/ vaststellen begroting (B)/ jaarplan '23 (JP) en jaarrekening 2021 (JR)	Winst- bestemming	De-charge B/RvC	Overig
ROM-D	Herbenoeming van dhr. A. Boer tot lid van de Raad van Commissarissen van ROM-D Beheer NV voor de periode van 1 jaar	-	-	-	Jaarverslag 2022	ROM-D Beheer nv: € 10.000 positief resultaat is toegevoegd aan de algemene reserve. ROM-D Dordtse Kil III CV: € mln positief resultaat is toegevoegd aan de algemene reserve.	Ja	De gemeente en de andere aandeelhouders hebben ingestemd met een bredere inzet van de ROM-D organisatie voor de Drechtsteden-gemeenten en onder de voorwaarde dat de bredere inzet geen consequenties heeft voor de afwikkeling van ROM-D Dordtse Kil III. Via deze constructie kunnen gemeenten gebruik maken van de expertise van de ROM-D voor gemeentespecifieke en niet zozeer lokale of gemeentegrens overstijgende projecten.
Schiphol	Herbenoeming van RvC leden D. Collier en S. Brummelhuis voor 4 jaar per 12 april 2022.	Vanwege het financiële herstel na de COVID-19-pandemie is er aan de RvB geen bonus c.q. variabele beloning uitgekeerd.	-	-	B, JR	-	Ja	1. Ingestemd met de verbouwing van Lounge 1 op Amsterdam Airport Schiphol. Het investeringsvoorstel is erop gericht om de operationele capaciteit en commerciële mogelijkheden van Lounge 1 te vergroten en de werking van technische installaties te kunnen (blijven) garanderen. 2. Ingestemd met de beëindiging van de kruisparticipatie (het wederzijdse aandeelhouderschap in elkaar) tussen Schiphol Group en Aeroport de Paris.

Deelnemingen	Benoemingen	Beloningen	Investerings- beleid	Meerjaren- strategie	Goedkeuren/ vaststellen begroting (B)/ jaarplan '23 (JP) en jaarrekening 2021 (JR)	Winst- bestemming	De-charge B/RvC	Overig
Sportbedrijf	Herbenoeming dhr. R. Van Ombergen als directeur bestuurder t/m 23-11-2025 Herbenoeming van 4 RvC leden (dhr. R. Wondolleck, mvr. R. van Driel, mvr. A. Vermeulen, dhr. J. Van der Vegt) t/m uiterlijk 23-11-2025 waarbij gewerkt wordt met een getrapt rooster van aftreden	-	-	-	JP, B, JR	€ 1,3 miljoen waarvan €0,1 miljoen voor Rotterdam	Ja	-
SSC Flex	Herbenoeming van een externe directie bij de vennootschap te weten de heren P.G.W. de Werd en H.W. Moerdijk	-	-	-	B, JR	Het positieve resultaat van €4,68 mln. als dividend uitgekeerd aan de gemeente als enig aandeelhouder.	Ja	-
Stadion Feijenoord nv	-	-	-	-	-	-	-	Dit aandeelhouderschap wordt niet actief ingevuld
Stadsherstel Historisch Rotterdam	Herbenoeming van de Rotterdamse commissaris de heer J. Kuyper	-	-	-	JR	Het positieve resultaat van € 0,48 miljoen wordt (altijd) toegevoegd aan de algemene reserve.	Ja	

Deelnemingen	Benoemingen	Beloningen	Investerings-beleid	Meerjaren-strategie	Goedkeuren/ vaststellen begroting (B)/ jaarplan '23 (JP) en jaarrekening 2021 (JR)	Winst-bestemming	De-charge B/RvC	Overig
Stedin	Herbenoeming van mevr. H Buis als lid van de Raad van Commissarissen voor de periode van vier jaren ingaande op 21 september 2022.	-	-	Meerjarig Strategisch Plan 2023-2027	JR Advies op het JP	€ 0,5 mln, waarvan € 0,17 mln voor Rotterdam + €0,99 mln aan cumulatief preferent dividend voor Rotterdam	Ja	In het licht van Stedin's kapitaalbehoefte en wens tot vermogensversterking zijn in 2022 de volgende besluiten genomen: a. Validatie Kapitaalbehoefte i. Vaststelling van het AHC Advies aan de aandeelhouders inzake Stedin's kapitaalbehoefte; ii. Vaststelling Kader aandelenverdeling. b. Vaststelling richtgetal kapitaalbehoefte van € 1,75 miljard bruto (€1,6 miljard netto) op grond van toelichting Stedin, de validatie van de kapitaalbehoefte door Rothschild & Co en het AHC Advies ten behoeve van het peilen van de interesse van nieuwe investeerders (Rijk, niet-aandeelhoudende provincies en gemeenten). c. Vaststelling van steun van de AvA aan de AHC om binnen de afgegeven kaders (punten a, b, c) in samenspraak met het bestuur een kapitaalversterking verder voor te bereiden. Waarbij het besluit betreffende deze kapitaalversterking, na het voorbereidingstraject, conform de statuten aan de AvA voorbehouden blijft. Daarnaast behoudt elke aandeelhouder de mogelijkheid voor individuele keuze voor participatie in deze kapitaalversterking. Het gaat op dit moment dus om een technische uitwerking zonder politieke besluitvorming voor de (individuele) aandeelhouders
Warmtebedrijf	De RvC en Rvb zijn via de verkoop ontbonden	-	-	-	JR	-	Ja	De deelneming is in 2022 verkocht aan Vattenfall. Besluit tot verkoop heeft in het college, raad en Ava plaats gevonden.

Fondsen

Fondsen	Benoemingen	Beloningen	Investerings-beleid	Meerjaren-strategie	Goedkeuren/ vaststellen begroting/ jaarplan '22 en jaarrekening '20	Winst- bestemming	De-charge B/RvC	Overig
ICFII	-	-	-	-	Ja	-	Ja	Aandeelhoudersbesluit tot een extra storting van 50.000 ten behoeve van een vervolginvestering in het Rotterdamse cleantech bedrijf Rainmaker
ICFIII	-	-	-	-	Ja	-	Ja	In 2021 is de definitieve toetreding van de gemeente tot dit fonds gefinaliseerd
IQ	Benoeming L. van Kralingen als interim CEO en Herbenoeming L. Brand als commissaris	-	-	-	Ja	3,6 mln negatief ten laste van de reserves	Ja	Benoeming investeringscommissie IQ Capital Goedkeuring overdracht aandelen Drechtsteden naar Dordrecht
Sofie	-	-	-	-	Ja	-	-	-
Swanbridge	-	-	-	-	Ja	Ja	Ja	Aandeelhoudersbesluit uitstel opmaken jaarrekening 2022
Erasmus Biomedical	-	-	-	-	vaststelling jaarrekening 2021	-	-	-
Energie-transitiefonds	-	-	-	-	vaststelling jaarrekening 2021 en businessplan 2023	-	-	-

Noot: De gemeente heeft één aandeel in Stadion Feijenoord nv dat door conversie van een oude lening is ontstaan.
De gemeente oefent het aan het aandeel verbonden stemrecht niet uit in de vergadering van aandeelhouders.

b. Publiek belang

In het schema staan het publiek belang en een oordeel over de bijdrage van de deelneming aan de publieke doelen. De tekst van het publiek belang komt voor zover dat voor deze deelnemingen is opgesteld uit het beleidskader of het publiek kader. Het oordeel over de bijdrage aan de publieke doelen is afgeleid van de mate waarin de deelneming voldoet aan de met die doelen geassocieerde prestatie indicatoren. Deze kpi's staan in paragraaf 2.1. Blijft de realisatie hiervan achter bij de vooraf gestelde doelen, dan is dat terug te zien in het beheer (bijvoorbeeld jaarplan, accountmanagement, strategiebepaling). Bij een aantal deelnemingen is al vastgesteld dat er geen publiek belang meer aanwezig is. Daarom staan die deelnemingen niet in onderstaand schema.

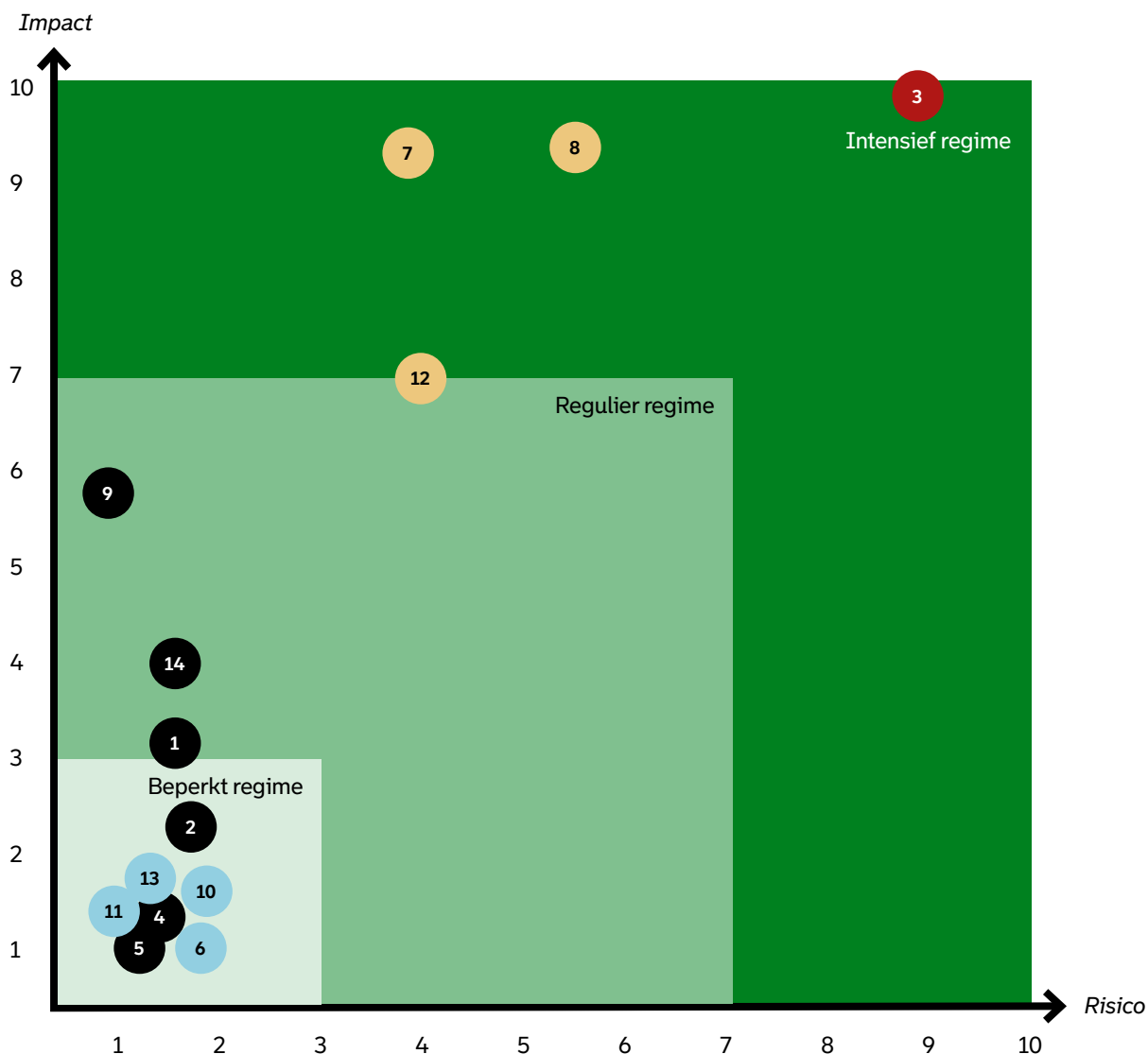
Deelneming	Publiek belang	Oordeel over bijdrage aan publieke doelen
Evides Waterbedrijf nv	Het publiek belang was in het door de gemeenteraad vastgestelde Beleidskader Verbonden partijen als volgt geformuleerd: "Leveringszekerheid van kwalitatief goed drinkwater tegen zo laag mogelijk tarief."	Op financieel en operationeel gebied presteert de onderneming goed. Het aantal storingen ligt onder de doelstelling en ook de klanttevredenheid is heel hoog. Daarnaast heeft de organisatie een zeer actief MVO-beleid. Evides heeft veel aandacht voor zijn CO ₂ -uitstoot en zijn invloed op biodiversiteit. Ook heeft de organisatie een ethisch en moreel beleid over hoe om te gaan met klanten met betalingsproblemen. Vanwege de klimaatcrisis, toenemende droogte en watervraag, wordt ook de signalering- en lobbyfunctie van Evides, in samenwerking met Vewin, de vereniging van waterbedrijven, steeds belangrijker.
Havenbedrijf Rotterdam nv	De publieke belangen van het Havenbedrijf zijn: ▪ Borgen van de veiligheid in de haven en daarmee ook de stad. ▪ Borgen van de continuïteit en kwaliteit van de haven Rotterdam als vitale schakel in de mainport. ▪ Borgen van de verduurzaming van het havenindustriële complex en een aanjagersrol in de energietransitie	In het publiek kader staan de kpi's op het gebied van energietransitie en duurzaamheid, economische vitaliteit en veiligheid. De kpi voor CO ₂ -reductie is niet gehaald. Dit onderwerp vraagt daarom veel aandacht van zowel de onderneming als haar aandeelhouders. Financieel en operationeel presteert het Havenbedrijf naar behoren tot goed. Doelstelling voor de opwek van wind in het HIC is niet behaald. Verwacht wordt dat er na 2023 meer dan 300 MW opwekcapaciteit windenergie is in de haven.
RET nv	Het vervoerskundig publiek belang van de RET is het zorgen voor een toegankelijk, betaalbaar, betrouwbaar en veilig openbaar vervoer in de stad en van en naar de regio. Daarnaast zorgt het voor een aantrekkelijke stad en een betere kwaliteit van leefomgeving. Het bevordert een sterkere lokale economie en werkgelegenheid door een beter vestigingsklimaat als gevolg van de goede bereikbaarheid. Het draagt ook bij aan goede groei van de stad.	De RET had door corona een lastig jaar. Hierdoor zijn er financieel gezien grote uitdagingen voor de organisatie. Daarnaast zijn er ook grote uitdagingen op het gebied van ziekteverzuim, dat zeer hoog is, het onderhoud van materieel en op IT-gebied. Het OV-aanbod bleef in 2021 voor een groot deel in stand. De reizigerskilometers en het aantal instappers zijn ten opzichte van 2020 iets gestegen. De CO ₂ -uitstoot is, vanwege extra elektrische bussen, iets gedaald. De klanttevredenheid is ten opzichte van 2020 iets gedaald, maar met een 7,9 nog steeds hoog. De stiptheid nam ten opzichte van 2020 iets af.
Stedin Holding nv	De publieke belangen die Stedin bedient zijn veiligheid, leveringszekerheid en betaalbaarheid van energie. Daarnaast dient deze infrastructuur een groot publiek belang: onze huidige maatschappij functioneert niet meer zonder een betrouwbare energievoorziening. Om deze redenen is in de Wet Onafhankelijk Netbeheer geregeld dat de energie-infrastructuur voor elektriciteit en gas in publieke handen moet blijven. Verder speelt Stedin een rol in het toekomstbestendig maken van het net.	Qua leveringszekerheid presteerde Stedin voor wat betreft de uitvalduur van elektriciteit onder haar target. Het is dus nodig om het komende jaar de prestaties voor leveringszekerheid te verbeteren. De gemeente en Stedin werken nauw samen aan de energietransitie in Rotterdam.

Deelneming	Publiek belang	Oordeel over bijdrage aan publieke doelen
Energietransitiefonds bv	De verduurzaming van de productie, infrastructuur en gebruik van energie en het versterken van de circulaire economie in Rotterdam.	Het fonds heeft in 2022 één vervolginvestering gedaan en twee nieuwe investeringen.
Glazen Maas Infrastructuur bv & Glazen Maas Exploitatie bv	Glazen Maas heeft geen publiek belang meer.	De gemeente heeft in een evaluatie van het aandeelhouderschap geconcludeerd dat er geen publiek belang meer is verbonden aan Glazen Maas. De bijdrage van Glazen Maas aan publieke doelen is beperkt. Om die reden is besloten om deze deelneming te beëindigen.
Icos Cleantech Early Stage Fund II	Verbetering van vestigingsklimaat Clean Tech Delta/Rotterdam en aantrekken innovatieve werkgelegenheid.	Het investeringsdoel in Rotterdamse bedrijven van 2 miljoen euro is gehaald. De gemeente Rotterdam is met het fondsmanagement in gesprek over de formele vaststelling van dit doel. Het ICOS-kantoor is nog steeds gevestigd in Rotterdam Science Tower (één van de Marconitoren).
Icos Capital Fund III	Versterking van het innovatieve ecosysteem voor de kapitaalintensieve cleantech sector.	De omvang van investeringen in Rotterdamse bedrijven is na aflopen van de investeringsperiode bekend.
Innovation Quarter	Het stimuleren van de economische ontwikkeling in de regio Zuid-Holland en hiermee het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van Zuid-Holland en Nederland. De gemeente Rotterdam wil op deze wijze de regionale economie stimuleren, in het bijzonder op het gebied van innovatie.	IQ is de afgelopen jaren hard gegroeid en ontplooit activiteiten op een schaal en niveau die de individuele participanten (overheden en universiteiten) niet op eigen houtje hadden kunnen realiseren. Hiermee draagt IQ effectief bij aan meer en betere samenwerking in de regio en versterkt en versnelt IQ de economische transitie van onze regio. Daarmee heeft IQ een aantoonbare meerwaarde voor de gemeente Rotterdam.
MultiDiensten Rotterdam	Er is door de gemeenteraad geen publiek belang vastgesteld voor MDR. Wel zijn er publieke doelen voor dochtermaatschappij Ro!Entree gesteld. Die zijn het activeren en ontwikkelen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt via het werk, opleiding en ontwikkeling van het callcenter 14010 van de gemeente. Daarnaast het doel om servicegerichte en marktconforme telefonische dienstverlening te verrichten voor verzoeken van Rotterdamse burgers.	Nog niet bekend. Het jaarverslag 2022 is uitgesteld tot 1 oktober 2023.
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden Beheer nv (ROM-D Beheer nv)	Er is geen specifiek Rotterdams publiek belang meer gemoeid met de deelneming in ROM-D.	De gemeente heeft voor ROM-D geen KPI's gegeven. Dit vanwege het besluit dat er geen publiek belang met het aandeelhouderschap gemoeid is en de gemeente de wens heeft tot beëindiging van het aandeelhouderschap.

Deelneming	Publiek belang	Oordeel over bijdrage aan publieke doelen
Royal Schiphol Group	Het algemene, maatschappelijk belang is gelegen in het zo goed mogelijk en duurzaam blijven verbinden van Nederlandse en Rotterdamse burgers met de rest van de wereld. Door op een verantwoorde wijze (rekening houdend met stakeholders) een bijdrage te leveren aan de welvaart en welzijn (economische ontwikkeling) van Nederland en Rotterdam door bereikbaarheid, netwerkqualiteit en hoogwaardige luchtvaart van de door Schiphol geëxploiteerde luchthavens. Focus van de gemeente Rotterdam ligt daarbij ook in de continuïteit en de ontwikkeling van RTHA. Speerpunten hierbinnen zijn enerzijds het versterken van de marktpositie, en het vestigingsklimaat voor (inter-) nationale bedrijven en werkgelegenheid, de beantwoording aan de sociaal-economische behoefte van de regio, de aandacht voor de leefomgevingskwaliteit en de relatie met de omgeving. Aan de andere kant moet deze ontwikkeling wel gebeuren binnen de bestaande geluids- en emissienormen.	Dit zal onderdeel zijn van de evaluatie van de deelneming in Royal Schiphol Group met daarbij in het bijzonder ook aandacht voor RTHA.
Stadshavens Ontwikkelingsfonds voor Innovatie en Economie (SOFIE)	Het oorspronkelijk geformuleerde publiek belang was als volgt geformuleerd: 'Duurzame gebiedsontwikkeling van het Stadshavensgebied in het kader van de opgestelde structuurvisie.' Inmiddels is de geografische reikwijdte van het fonds verruimd. Het gebied van Nationaal Programma Rotterdam Zuid is erbij gehaald sinds bijstorting van nieuwe middelen (en thema's) van Kansen voor West 2. Datzelfde geldt voor de energie-projecten in de gehele provincie Zuid-Holland die bijdragen aan de bundeling van warmtevraag en projecten in het Stads-havensgebied. En energieprojecten op Rotterdam- Zuid die bijdragen aan de verbetering van het leefklimaat, de toename van werkgelegenheid en op het creëren van goede vestigingsfactoren om (vernieuwende) bedrijvigheid aan te trekken of te houden.	Eén van de eisen van dit fonds die volgen uit de door Europa gestorte middelen, is dat het naast een financieel rendement, ook maatschappelijk moet renderen. Hierover rapporteert het fonds jaarlijks zijn voortgang, volgens de met Kansen voor West afgesproken outputindicatoren per thema ('prioritaire as'). Denk aan benutte MW aan restwarmte, stimuleren en energie-efficiënte, maar ook creëren van nieuwe banen. Op onderdelen loopt het fonds wat achter. Op andere juist voor op de gestelde doelen. In het algemeen presteert het fonds op dit punt naar tevredenheid.
Sportbedrijf Rotterdam	Het publiek belang van het Sportbedrijf is erin gelegen zo veel mogelijk Rotterdammers aan het bewegen te krijgen en te houden. Hiervoor beheert en onderhoudt het Sport- bedrijf sportlocaties, organiseert de deelneming sportevenementen en houdt het Sportbedrijf zich bezig met sport- programmering in Rotterdam	De prestaties aantal bezoeken zwembaden, bezettingsgraad sporthallen en bezettingsgraad gymzalen zijn niet gehaald. Dat komt door de coronamaatregelen, het sluiten van deze accommodaties aan het begin en aan het eind van 2021. Echter, het Sportbedrijf heeft andere beleidsafspraken behaald of zelfs overtroffen. Dat is een prestatie gegeven de maatregelen gedurende 2021. Daartoe heeft het Sportbedrijf bijgedragen aan het publieke belang waarvoor de gemeente deze deelneming inzet.
SCC Flex	Het publiek belang was dat de vennootschap de externe marktbenadering voor de gemeente Rotterdam verzorgt en daarmee onderdeel was van de gemeentelijke bedrijfsvoering	De vennootschap wordt afgebouwd, er zijn dus geen publieke doelen gesteld.
Stadsherstel Historisch Rotterdam	Het op een maatschappelijk en economisch verantwoorde wijze behouden, exploiteren en onderhouden van monumentale en beeldbepalende gebouwen in Rotterdam. Het betreffende erfgoed door middel van verhuur aan ondernemers en cultureel maatschappelijke instellingen zoveel mogelijk tastbaar en toegankelijk maken.	De deelneming heeft aan haar publieke doelen voldaan (solvabiliteit >50%, behoud POM status, inzet op publieke toegankelijkheid).
Swanbridge	Bij de deelname aan het fonds is door het fonds toegezegd dat 50 procent van de investeringsbegroting wordt geïnvesteerd door ter Stimulering van het Rotterdamse economisch cluster Medisch & Zorg.	De deelneming heeft tot op heden in meerdere Rotterdamse bedrijven geïnvesteerd. In hoeverre het fonds ook financieel een succes is, zal blijken bij het sluiten van het fonds na de laatste exit.

c. Deelnemingen in het relatie-classificatiemodel

De actieve deelnemingen zijn aan de hand van een vragenlijst getoetst op een aantal parameters, zoals omvang, reikwijdte, reputatie, kwaliteit, financiële robuustheid. Dit leidde tot scores op impact en risico, geplaat met bolletjes in de figuur. In de figuur zijn de drie deelnemingen die in paragraaf 1.2 worden toegelicht in het intensieve regime geplaatst. De fondsen vormen een aparte categorie, omdat deze net op een andere manier zijn ingericht en daarom ook beheerd worden (blauw)..

1 BNG	6 Swanbridge capital bv	11 Sofie
2 MDR (RO!Entree)	7 Stedin	12 Evides
3 RET nv	8 HbR	13 IQ
4 SSC Flex bv	9 Schiphol	14 Sportbedrijf
5 Stadsherstel nv	10 ICOS	

Legenda

Deelneming, beperkt of regulier regime
Fonds
Intensief regime
Bijzonder beheer

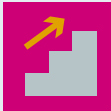
In de accountgesprekken hanteert de gemeente focuspunten die zijn gerelateerd aan specifieke onzekerheden die de gemeente vanuit haar positie en verantwoordelijkheid als aandeelhouder of de deelneming zelf heeft onderkend. In het onderstaande schema staan de focuspunten voor de periode 2022-2023. Het is een dynamische lijst: uiteraard kunnen er tussentijds punten bij komen of vervallen. Verschillen tussen doelen (prestatie indicatoren) en realisaties worden eveneens in accountgesprekken meegenomen.

Voor deelnemingen waarvoor geen publiek belang meer is (Glazen Maas, MDR, OMR, ROM-D, SSC-Flex), zijn geen specifieke focuspunten opgenomen. Het beheer van deze deelnemingen is gericht op behartiging van de financiële belangen van de gemeente.

Deelneming	Focuspunten
Evides Waterbedrijf nv	Door de droge zomers en verontreiniging van oppervlaktewater is duidelijk geworden dat de beschikbaarheid van toegankelijkheid en kwalitatief goed drinkwater niet zonder meer vanzelfsprekend is en dat voor de borging daarvan voor de toekomst ook in 2023 e.v. geïnvesteerd zal moeten in productielocaties en drinkwatercapaciteit. Er is extra inzet nodig om de waterkwaliteit van grond- en oppervlaktewater in Nederland te verbeteren, dit geldt ook voor de belangrijkste bron van Evides: de Maas. Ook duurzaamheid blijft een belangrijk beleidsdoel van Evides. De organisatie heeft tot doelstelling om in 2025 energieneutraal te zijn. Dit alles zorgt voor een stijgende investeringsdruk bij Evides
Havenbedrijf Rotterdam nv	Belangrijkste focuspunt voor het Havenbedrijf is het (doen) slagen van de energietransitie in de haven en het behalen van de CO ₂ -reductie doelstellingen. In dat kader staan in 2022 enkele grote projecten gepland. Porthos is hiervan een zeer belangrijke, maar ook walstroom en de ontwikkelingen op het gebied van waterstof zijn zeer relevant. Daarnaast zal in 2023 een nieuwe CEO worden benoemd. Ook de samenwerking tussen de gemeente en HbR wat betreft de ontwikkeling van M4H en de Waalhaven vergt de komende jaren aandacht.
RET nv	Financieel: De financiële gevolgen van de als gevolg van corona verminderde reizigers aantallen het hoofd bieden zonder het ov-aanbod op de lange termijn schade aan te doen. Hier is in 2022 veel aandacht besteed en wordt in 2023 samengewerkt vanuit de GR met MRDH en de RET aan een toekomstperspectief 2030 zodat de RET een rendabele business case kan voeren. Ziekteverzuim: het ziekteverzuim bij de RET ligt zeer hoog. RET-medewerkers zijn gemiddeld relatief oud. Leeftijd heeft een grote invloed op verminderd werkvermogen. De huidige roosters en diensten vallen bij een aantal medewerkers zwaar. ICT: De afhankelijkheid van Information Technology (IT) en Operational Technology (OT) wordt sterker. De ICT-systemen van de RET vergen grote investeringen de komende jaren. Doelstellingen OV en verduurzaming: De publieke doelstellingen van de RET wat betreft de toegankelijkheid en betaalbaarheid van het OV en op het gebied van verduurzaming kunnen onder druk komen te staan door de noodzaak financieel orde op zaken te stellen door de gedaalde inkomsten als gevolg van de gedaalde reizigers aantallen.
Stedin Holding nv	In 2022 werden de gesprekken met het Rijk en niet aandeelhoudende gemeenten en provincies gecontinueerd om te bekijken of deze partijen een bijdrage kunnen leveren in het oplossen van Stedin's kapitaalbehoefte van €1,8 miljard. De bestaande aandeelhouders, waaronder Rotterdam, zijn niet solitair in staat om dit op te lossen. Daarom is Stedin in 2023, met de bestaande aandeelhouders, met het Rijk en niet-aandeelhoudende provincies en gemeenten in gesprek om tot een oplossing voor vermogensversterking te komen. In 2023 worden de dialoog met Stedin in het kader ook van het Jaarplan 2023 gecontinueerd ten aanzien van de KPI's om tot een realistische, non-discriminatoire en meetbare set aan KPI's te komen die logisch voortvloeit uit het Meerjarig Strategisch Plan. Mede op grond van potentiële wijzigingen van de Warmtewet kan Stedin een prominentere rol krijgen t.a.v. andere duurzame gassen als waterstof, maar ook het transport van (rest)warmte.
Energietransitiefonds bv	Voor 2023 mikt het fonds op één tot drie investeringen met een totaal gecommitteerd vermogen van € 7,5 miljoen

Deelneming	Focuspunten
Glazen Maas Infrastructuur bv & Glazen Maas Exploitatie bv	Naar aanleiding van de opgestelde strategie Data-infrastructuur wordt bepaald welke onderdelen of gehele entiteit van de Glazen Maas kan worden afgestoten.
Icos Cleantech Early Stage Fund II bv (ICFII)	Het fonds bevindt zich in de afbouwfase, waarbij gezocht wordt naar goede exits voor de ondernemingen waarin is geïnvesteerd. Het fondsmanagement zet zich ervoor in om de vier nog resterende deelnemingen zo spoedig mogelijk naar de markt te brengen. De timing van de exits hangt mede af van marktkansen en is niet precies te voorspellen.
Icos Capital Fund III cv	De investeringsperiode eindigt in 2023. De komende twee jaar staan nog in het teken van het vinden van aantrekkelijke nieuwe investeringen.
Innovation Quarter	Nu de coronamaatregelen aflopen, voorspellen verschillende analisten een faillissementsgolf in 2022 en volgende jaren. Bovendien waren veel bedrijven genoodzaakt hun buffers aan te wenden en aanvullende leningen aan te gaan. Dit treft vooral de startende en innovatieve bedrijven, waar IQ in heeft geïnvesteerd. Hierdoor heeft IQ een uitdaging om het rendement op peil te houden.
MultiDiensten Rotterdam	Naast de realisatie van de koerswijziging is in 2023 onderzocht of de huidige organisatiestructuur met een gemeentelijke deelneming nog steeds passend is. Hierbij is de conclusie dat de deelneming weer opgenomen zal worden in de gemeentelijke structuur.
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden Beheer nv (ROM-D Beheer nv)	De verwachting is dat vennootschap uiterlijk in 2025 zal zijn beëindigd. Aangezien er niet langer een Rotterdams publiek belang gemoeid is met deze deelneming, focust de gemeente tot die tijd op de borging van het financieel belang van de gemeente, namelijk het terugvloeien van het door de gemeente gestorte kapitaal als alle gronden zijn uitgegeven.
Stadshavens Ontwikkelingsfonds voor Innovatie en Economie (SOFIE)	Goed beheer van het fonds en zijn doelstellingen.
Royal Schiphol Group nv	Aandachtspunt is het lopende participatietraject voor een nieuw luchthavenbesluit voor RthA dat moet resulteren in onder meer nieuwe afspraken over de kaders voor hinder en gebruik van de luchthaven die verband houden met publieke doelen. Als aandeelhouder heeft de gemeente diverse investeringsprojecten goedgekeurd, zoals de bouw van een nieuwe taxibaan, een nieuwe pier, et cetera. Focuspunt voor de gemeente als aandeelhouder is de mate waarin dergelijke investeringen binnen budget blijven en tijdig worden gerealiseerd.
Sportbedrijf	In 2022 heeft het Sportbedrijf met 5 nieuwe leveranciers afspraken gemaakt over de SROI inzet. Naast het omgaan van de gestegen energietarieven blijft het aantrekken van voldoende medewerkers een focuspunt zodat de Rotterdammer kan blijven sporten.
SCC Flex bv	Vanwege de aanhoudende coronacrisis was het voor de vennootschap van tijd tot tijd hectisch, maar kan het jaar afgesloten worden met een zeer goed financieel resultaat.
Stadsherstel	Deze vennootschap is goed georganiseerd en bestuurd, laat al jaren een stabiel resultaat zien, en weet al die tijd haar doelstellingen te realiseren.
Swanbridge Capital bv	Bij de oprichting van het fonds is de investeringsperiode vastgesteld op 5 jaar (1 nov 2016 - 1 nov 2021), met de mogelijkheid tot een verlenging met een half jaar. Het fondsmanagement wil van deze verlenging gebruikmaken en ziet nog kansen voor additionele investeringen. De einddatum van het fonds schuift hierdoor niet op. Deze blijft staan op twaalf jaar na de start van het fonds, in 2028.

d. Fondsenoverzicht

						
Fondsnaam	Participatiemaatschappij InnovationQuarter B.V. (IQ Capital)	ICOS Cleantech Early Stage Fund II B.V. (ICFII)	ICOS Capital Fund III C.V. (ICFIII)	Swanbridge Capital B.V.	Stadshavens Ontwikkelingsfonds voor Innovatie & Economie C.V. (SOFIE)	Energietransitiefonds B.V. (ETF)
Startjaar	2014	2010	2017	2016	2013	2020
Looptijd	Geen einddatum	2010-2022	2017-2029	2016-2026	Geen einddatum	2020-2045
Focus	Innovatieve bedrijven in Zuid-Holland, van start-ups tot scale-ups en MKB.	Startende bedrijven die schone technologieën ontwikkelen.	Groeiende bedrijven die schone technologieën ontwikkelen.	Startende bedrijven in medische product-ontwikkeling.	Projecten voor duurzame stedelijke ontwikkeling.	Projecten op het vlak van energietransitie en circulaire economie.
Participanten	Rijksoverheid, provincie, gemeenten en universiteiten	Gemeente Rotterdam, BAM, Corbion, Airclean IBS, Delft Enterprises, fondsmanagers	Gemeente Rotterdam, Nouryon, UBIF AG, Cosun, fondsmanagers	Gemeente Rotterdam, Van Herk Investments, Erasmus MC, fondsmanager	Gemeente Rotterdam en Rijksoverheid	Gemeente Rotterdam
Publiek belang gemeente	Het stimuleren van de economische ontwikkeling in de regio Zuid-Holland en hiermee het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van Zuid-Holland en Nederland.	Verbetering van vestigingsklimaat Clean Tech Delta/ Rotterdam en aantrekken innovatieve werkgelegenheid.	Versterking van het innovatie ecosysteem voor de kapitaalintensieve cleantech sector.	Stimulering van het Rotterdamse economisch cluster Medisch & Zorg.	Duurzame gebiedsontwikkeling. (oorspronkelijk enkel Stadshavensgebied, sinds 2018 ook NPRZ-gebied).	"Verduurzaming van de productie, infrastructuur en gebruik van energie en het versterken van de circulaire economie in Rotterdam".
Fondsbeheerder	Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter B.V.	ICOS Capital Management B.V.	ICFIII GP B.V.	Swanbridge Capital Management B.V.	Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (Svn)	Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter B.V.
Fondsvermogen	€ 125.863.000	€ 13.082.000	€ 46.600.000	€ 6.587.500	€ 20.913.285	€ 100.000.000
Toegezegd kapitaal gemeente	€ 10.679.000	€ 2.150.000	€ 4.000.000	€ 1.000.000	0 ¹	€ 100.000.000
Boekwaarde gemeente	€ 2.953.755	€ 2.187.183	€ 3.129.715	€ 326.959	€ -	€ 18.682.969
Aandeel gemeente	8,5% ²	22,02%	10,93%	24,69%	33,20%	100,00%
Revolverend ja/nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja
Vergoeding fondsbeheerder	Doorbelasting van kosten o.b.v. SLA (2021: € 2.505.000)	€ 99.123,-	2,5% van het fondsvermogen	2,1% van het fondsvermogen	2,2% van het fondsvermogen plus 1% van het daadwerkelijk geïnvesteerd vermogen	1,35% van het fondsvermogen

¹ Het fonds SOFIE is niet gevoed met een kapitaalstorting vanuit aandeelhouders maar met Europese subsidiemiddelen.

² De participatiemaatschappij InnovationQuarter B.V. is een 100% dochter van de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter B.V. Het 8,5% aandeel betreft het aandeel van de gemeente in de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij.

Noot: Voor al deze fondsen geldt dat de jaarlijkse kosten voor beheer uit het fondsvermogen betaald worden (en terugverdiend dienen te worden). Er wordt vanuit de aandeelhouders geen jaarlijkse exploitatiebijdrage verstrekt.

e. Stand van zaken van te beëindigen deelnemingen

Glazen Maas Infrastructuur bv en Glazen Maas Exploitatie bv

De gemeente heeft geconcludeerd dat er geen publiek belang meer is in Glazen Maas. Wel voert de onderneming de nodige taken uit om het netwerk in stand te houden. Vanwege het ontbreken van een publiek belang zal de gemeente besluiten om Glazen Maas te herstructureren/af te stoten. De gemeente stelt een strategie vast voor de digitale infrastructuur. Aan de hand daarvan wordt vastgesteld welke onderdelen van Glazen Maas onder de gemeente blijven en welke onderdelen worden afgestoten.

ROM-D Beheer nv

Omdat de ROM-D geen activiteiten in Rotterdam ontplooit is er niet langer een Rotterdams publiek belang gemoeid met deze deelneming. Hierdoor focust de gemeente tot die tijd op het gemeentelijke financiële belang en behoudt van haar aandeelhouderswaarde. De verwachting is dat vennootschap uiterlijk in 2025 al haar gronden heeft uitgegeven en de vennootschap zal worden beëindigd. Omdat een verkenning naar de mogelijke verkoop geen resultaat heeft opgeleverd continueert de gemeente derhalve haar aandeelhouderschap.

SSC Flex bv

In 2024 zal verdere afbouw van de activiteiten plaatsvinden waarbij de overgang van medewerkers naar andere werkgevers zorgvuldig plaatsvindt. Op basis van arbeidsrechtelijke bepalingen is de planning dat de overgang van medewerkers in 2024 afgerond is.

Tower Hotel Rotterdam (THR)

Eind 2020 heeft de gemeente haar belang in Tower Hotel Rotterdam (HTR) verkocht. De transactie en betaling wordt in drie stappen uitgevoerd. Direct bij verkoop heeft de gemeente een eerste betaling ontvangen en zou de gemeente haar volledige financiële belang hebben afgebouwd. In augustus 2023 heeft de gemeente het laatste bedrag ontvangen en de laatste cumulatief preferente aandelen overgedragen. Daarmee is de verkoop van Tower Hotel Rotterdam volledig afgerond.

Erasmus MC Biomedical Fund bv

In 2017 is door de aandeelhouders besloten dit investeringsfonds te beëindigen. Hiervoor zullen de laatste participatie verkocht moeten worden. De timing hiervan is afhankelijk van marktomstandigheden, en heeft tot op heden niet plaats kunnen vinden. .